

Domoljub

V Ljubljani, 9. junija 1938

Cena 51 • Štev. 23

Veliko posvetovanje za dvig slovenskega kmeta

Kakor je naš list že parkrat poročal, se je vršila prejšnji teden v Ljubljani velika kmetijska anketa, ki jo je na pobudo in po načrtu Kmečke zbornice izvedla banska uprava in ki utegne postati še zgodovinskega pomena za našega kmeta, saj je bila pa tudi največja, najizčrpnjša in najtemeljitejša pripravljena, kar se jih je kdaj pri nas vršilo.

Navzlic temu, da je dnevno časopisje poročalo o njej razmeroma malo, je vladalo zanjo vendarle veliko zanimanje tako med izobraženstvom, ki ima opravka s zadevami, ki se tičejo kmeta, kakor tudi med kmeti samimi. Skoro 200 oseb se je polnih pet dni najintenzivnejše udeleževalo vse dopoldneve razprav v vseh štirih odsekih ankete, a vse popoldneve so zasedali in zborovali razni odbori Kmečke zbornice, tako da je bil čas izrabljen prav temeljito.

Enketa sama je zbrala tako ogromno velevažnega gradiva, da se bo s posameznimi vprašanji naš Domoljub moral baviti še mesece in mesece podrobno, zato naj v naslednjem poročilu podamo zaenkrat le kratek pregled dela in razprav v korist našega kmeta, ki je bilo izvršeno v preteklem tednu.

Otvoritev posvetovanja

O tej smo na kratko poročali že v zadnji številki. V ponedeljek, dne 30. maja t. l., dopoldne so kmetje, zastopniki raznih gospodarskih ustanov, kmetijski strokovnjaki in razni gostje iz drugih banovin skoro napolnili obsežno dvorano Trgovskega doma v Ljubljani. Točno ob 10 dopoldne je g. ban enketo otvoril s primernim nagovorom, v katerem je poudaril potrebo raziskati današnje težko stanje našega kmetijstva in našega kmeta, obenem je pa obljubil, da bo banska uprava v polni meri upoštevala njene sklepe.

Za tem je podal takoj besedo tajniku Kmet. zbornice, g. dr. Lavriču, ki je obširno obravnaval vprašanje »Svetovno gospodarstvo in naše kmetijstvo«. Podrobno je raziskal proizvodnjo in porabo pšenice in mesa, ki tvorita osrednji točki svetovnega kmetijskega gospodarstva, dalje vprašanje cen, vzroke in posledice zadnje velike gospodarske krize in globoke izpremembe, ki so se po vojni pojavile skoro po vsem svetu glede vse gospodarske, zlasti še trgovinske politike. V svojem temeljitem referatu je prišel do sličnih zaključkov, kakor smo jih mi v našem listu že parkrat poudarili, da so namreč izgledi za naš izvoz vedno manjši in težji, zaradi česar se bo seveda moralo naše kmetijstvo prilagoditi novim razmeram.

Po tem referatu je pozdravil anketo še zastopnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. Grčič, ki je poudaril dosedanje delo zavoda pri pospeševanju kmetijstva in izjavil, da bo zavod tudi za naprej še rad sodeloval pri reševanju važnih kmetijskih vprašanj.

Ker je bilo gradivo pripravljeno za anketo, preobširno, da bi se obravnavalo skupno, se je razdelila anketa še naslednji dan na tri odseke,

ki so delali vsak zase, a pravtako so se tudi udeleženci porazdelili na vse tri. Tako je

Kmetско-politični oddelek

zboroval v dvorani Delavske zbornice, predsedoval mu je ban. svetnik g. Dolinar.

Prvi je govoril tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, g. dr. Iv. Ples o »Naši zunanji trgovinski politiki«. Ugotovil je, da smo mi pred vojno brez posredništva lahko vse prodajali na Dunaj, v Trst in v Reko, kar je seveda tudi jako ugodno vplivalo na naše gospodarstvo, a po vojni smo bili postavljeni pred čisto nove razmere. Doma je šla naša gospodarska, zlasti carinska politika za industrializacijo države, izgubili smo velik del nekdanjih trgov, trgovinske pogodbe se sklepajo na jako kratek rok. Večina našega izvoza, ki ga tvorijo po treh četrtinah kmetijski proizvodi, gre na zapad in na sever, a največja ovira pri tem so kliringi. Vsa zunanja trgovina je le od danes do jutri, zaradi česar je vsak večji program sploh nemogoč.

Za dr. Plesom je govoril g. A. Besednjak, ravnatelj Gospodarske zveze, o »Trgovini z deželnimi pridelki v Sloveniji«. Naslikal je točaden položaj v posameznih povojnih dobach ter ugotovil, da moramo uvoziti nad 10.000 vagonov žita, izvozili bi pa razen lesa in živine lahko 1000 vagonov krompirja, 2000 vagonov sadja, 100 vagonov hmelja, 1000 vagonov fižola, 1500 vagonov sena. Svobodna trgovina vlada samo v notranjem prometu, dočim je inozemski popolnoma vezan. Ta trgovina se bo razvijala le, če bomo konkurenčni v cenah in kakovosti, zato je treba preorganizirati vse našo kmetijsko proizvodnjo, proizvede je pa treba standardizirati in uvesti za nje potrebne skladiščne naprave.

O »Kmetijskem kreditu« je temeljito referiral ravnatelj Zadrúžne zveze, g. Fr. Gabrovšek. Podal je kratek, a temeljit in veleznamitv pregled tozadevnega položaja v preteklosti, opisal naglo naraščanje kmečkih dolgov po l. 1848. in izmožgavanje našega ljudstva po oduhlih, dokler ni začelo konec preteklega stoletja tega vprašanja nad vse uspešno reševati zadrúžništvo. Prva povojna leta so kmečke dolgove skoro izbrisala, a kmalu nato je začel kmet iz raznih vzrokov vnovi lesti v dolgove, ki so postali spričo velike gospodarske krize nevzdržni in je vlada končno l. 1936. s znanimi ukrepi to vprašanje deloma rešila. S tem pa seveda še ni odpadla potreba po novih kreditih za kmeta. Poskušali so najti še marsikake oblike, a doslej se je še vedno in povsod obneslo zadrúžništvo kot najboljša organizacija kmečkega kredita.

Prezantimiv je bil tudi referat J. Božiča, višjega finančnega svetnika o »Javnih dajatvah in kmetijstvu«. Navedel je, da znašajo državni davki v Sloveniji na enega prebivalca po okroglo 800 din, po drugih banovinah pa povprečno po 450 din, banovinski pri nas 107 din, po drugih 44 din, občinski (na kmetih) pri nas tudi 128, po drugih banovinah 50 din. Celotna obre-

nitev znaša torej pri nas na glavo 907 din, po drugih banovinah pa 586 din. Izmed direktnih davkov je kmet udeležen skoro le pri zemljarini, ki tvori pri nas 15% vseh direktnih drž. davkov.

Na 1 ha obdelane zemlje pride pri nas 31 din zemljarine, v vsej državi pa povprečno 32 din. Zemljarina sama bi torej še ne bila visoka, a jako jo obremenjuje sistem zemljiškega davka in naša finansiranja samouprav, kar povzroča, da pride v Sloveniji na 1 ha obdelane zemlje dejansko 75 din zemljarine. Nujno bi bilo potrebno za polovico znižati katastrski čisti donos, uvede eksistenčni minimum in prepusti vso zemljarino samoupravam. Toda 86% državnih dohodkov tvorijo indirektni davki, pri katerih je pa delež kmeta skoro nemogoče ugotoviti, vendar ga nekateri zadevajo prav hudo.

V četrtek, dne 2. junija, je najprej šol. nadzornik g. Fr. Erjavec na kratko očrtal »Zgodovino dosedanjega dela za povzdig kmetijstva« pri nas, za njim je pa govoril g. tajnik I. Martelanc o »Zavarovanju zoper škodo po točic«. V svojih temeljitih izjavah je najprej naslikal vse velike težave izvedbe tega zavarovanja po drugih državah in banovinah, nato je pa obravnaval vse tozadevno delo, ki je bilo v tem pogledu izvršeno še tudi pri nas v Sloveniji ter vzroke, zakaj še vedno ni izvedeno. Škoda, ki jo povzroča toča v Sloveniji, znaša letno povpreč. 20—25 milj. dinarjev. Zbrati bi bilo treba najprej rezervni sklad približno v tej višini, nato pa uvesti premije v višini 2—3%, kar pomenja 100—150% doklado k zemljarini na obdelano zemljo, a tega bi naš kmet najbrže ne zmogel. Treba bo zato še mnogo študija, preden bomo mogli priti do tega zavarovanja.

Za g. Martelancem je govoril vet. inšpektor g. dr. L. Hribar o »Zavarovanju živine«, ki je izvedljivo mnogo lažje nego zavarovanje zoper točo. Samo razne živinske bolezni narede našim živinorejcem letno okoli 6 milj. din škode, kar samo dovolj govori o potrebi zavarovanja. Pri nas so nekateri okraji uvedli to zavarovanje še sami, vzorno deluje na zadrúžni podlagi na Hrvaškem, predvojni Srbiji je pa državno zavarovanje propadlo. Pri uvedbi takega zavarovanja je treba dobro premisliti, upoštevati in oceniti vse risike, odškodnina bi morala znašati le 60—80% škode, zavarovalne zadrúge se morajo raztezati na majhne okoliše, a te zadrúge naj bi bile povezane v večje zveze, treba je zbrati zadostne rezerve in voditi natančno statistiko. Letni prispevek za to zavarovanje znaša okoli 1.5% vrednosti živali. Ni prav nobenih ovir, da bi se tega zavarovanja ne izvedlo tudi pri nas čim prej, inicijativo naj pa prevzame morda Kmečka zbornica.

Zadnji dan, dne 3. junija je agr. inšpektor g. dr. Šapla A. govoril o »Agrarni reformi«, ki je postala pri nas aktualna takoj po vojni in so bili zato tudi že l. 1919 izdani prvi tozadevni ukrepi. Že tedaj je prišlo v Slovenijo pod agrarne reforme 208 veleposestev v korist siromašnih okol. kmetov. Najvažnejša poznejša ukrepa sta bila naredba iz l. 1923. o določitvi objektov in subjektov agr. reforme ter zakon iz l. 1931. o likvidaciji agr. reforme ter zakon iz l. 1931. o likvidaciji agrarne reforme, ki bo najbrže zaključena že prihodnje leto. L. 1931. je bilo pod agrarno reformo pri nas

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

Češkoslovaške težave

V zadnjem »Gorenju« g. M. S. zanimivo opisuje svoje vtise z evharističnega kongresa v Budimpešti. Poudarjajoč narodnostno zagrinženost Madžarov, pisatelj opominja, kako potrebna je Slovincem in vsem Jugoslovancem močna jugoslovanska država. Istočasno pa g. M. S. ugotavlja, da so nam Jugoslovancem in še posebej Slovincem po jeziku in svoji usodi Slovaki najbližji slovanski narod in tudi najbolj pri srca. »Tako smo postali prijatelji, ko smo se seznanili«, piše v »Gorenju« gospod, ki je za svoje slovenstvo in katolištvo osedel dolge mesece v aremako-mitroviški jezišnici...

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je z vso silo butnalo na dan vprašanje češkoslovaške nemške manjšine. Sudetski in drugi Nemci, ki jih je v češkoslovaški republiki nad 3 in pol milijona, so, oprti na 90 milijonski nemški narod, postavili zahtevo po popolni samoupravi, in sicer v mejah češkoslovaške države. Češkoslovaška je nato poslala na mejo okrog 100.000 mobilizirancev in se mrzlično pripravljala na najhujše. Med tem sta posredovali tako v Pragi kakor v Berlinu Anglija in Francija in izgleda, da pride v doglednem času do češko-nemškega sporazuma.

Zahtevo po avtonomiji so nato predložili tudi češkoslovaški Poljaki in prikarpatški Rusi oziroma Rusini in začuda — njih zahteve niso zadelo na poseben odpor v merodajnih čeških krogih. Pač pa so vzbudile vihar ogorčenja zahteve zastopnikov slovaškega naroda.

Za človeka, ki ne vidi za kulise, je to ogorčenje nerazumljivo, zakaj k nobeno drugo narodno manjšino ni imel češki narod že pred ustanovitvijo češkoslovaške države sklenjene tako dalekosežne, slovesno podpisane pogodbe, kot z zastopniki slovaškega naroda. To je tako zvani pittsburski dogovor, ki ga je za češki narod podpisal v Ameriki sam bivši predsednik češkoslovaške republike pokojni Masaryk. Ta pogodba jamči Slovakom v novi češkoslovaški državi lastni zakonodavni parlament in lastno upravo ter slovaški jezik kot eni jezik v šolah in uradni jezik v javnem življenju. Vsega tega Čehi Slovakom, ki so že dvajset let v skupni državi, niso dali. Nasprotno: vsa smer češke politike je bila, žal, več ali manj ta, da pod krinko »češkoslovaškega naroda«, ki ga na svetu resničen človek danes nikjer ne najde, napravijo polagoma, a gotovo s sredstvi, ki so močnejšemu vedno

na razpolago, močno češko večino, ki bi v doglednem času lahko tudi svoje Nemce držala na vajetih. Zakaj neizpodbitno je, da Čehi kot taki v češkoslovaški republiki, ob svobodnem načinu glasovanja, ki danes najbrže še ni mogoče, nimajo večine.

Vprašanje notranje ureditve Češkoslovaške je notranja zadeva te države, ki jo tudi mi iskreno ljubimo in občudujemo. Vendar smo mnenja, da bi bilo nekaj nemosnega, ako bi se

Še eno vprašanje o denarju

Zakaj ne vse naenkrat?

V naslednjem naj odgovorimo na mnoga vprašanja, ki jih stavijo naši bralci, zakaj vse posojilnice sedaj, ko se obnavlja njih poslovanje, ne izjavijo, da kar naenkrat izplačajo vsakemu vse, kar žel. Mnoge je začudilo, da je bilo tolikokrat poudarjano, da se redno poslovanje posojilnic polagoma obnavlja. Slišali so o izplačilnih načrtih posameznih zadrug, po katerih začenjajo zadruge izplačevati in po katerih obljubljajo, da bodo postopoma vedno več izplačevale. Kaj je torej vzrok, da se obnavlja delovanje posojilnic in zlasti izplačevanje vlog postopoma?

Kadar je nesel kak vlagatelj denar v posojilnico, je vselej mislil na to, da mu bo ta denar nesel obresti. In res mu je ta denar nesel v rednih razmerah navadno 4% na leto. Da pa je mogel ta denar nositi obresti, ni smel ležati v železni blagajni posojilnice. Posojilnica je ta denar poseedila sopen na obresti. Tisti, ki je denar vzel na posodo, je obresti plačeval, vlagatelj pa jih je dobil. Posojila so bila včasih dana na kratko dobo, za nekaj mesecev, za eno ali dve leti. Nekateri pa potrebujejo posojila na daljšo dobo. Vrniti morajo žele v štirih, petih letih. Če pa vzame kaka občina posojilo, recimo za zidarje šole, tega ne vrne v petih letih, ampak si izposodi denar za dvajset, petindvajset let. Denar tedaj ne leži v blagajni, ampak gre takat obresti. Toda teh posojil se ne da kar naenkrat izterjati. Če bi vlagatelji vsi hoteli denar dvigniti, ga ne morejo vsi naenkrat dobiti. Prav nobenega denarnega zavoda ni, ki bi mogel vsem vlagateljem naenkrat izplačati vse vlo-

ge, ker nobeden ne more naenkrat izterjati vseh posojil. Tudi državni zavodi ne drže denarja v blagajni, ampak ga dajo v posojila, ki so včasih na dolgo dobo. Tudi ti ne bi mogli naenkrat vsem vlagateljem izplačati. Tudi ti isti denarni zavodi, ki so v dobi krize že izplačevali, bi vsem vlagateljem ne mogli izplačati, če bi vsi navallili in zahtevali svoje vloge. Poudarjamo, da torej ni nobenega denarnega zavoda, ki bi imel vedno na razpolago toliko denarja, da bi izplačal vse vlagatelje. Niti od daleč ni toliko denarja v obtoku, kakor znašajo v naši državi vse hranilne vloge. Vseh hranilnih vlog je namreč okrog 14 milijard v celi državi, vsega denarja, papirjev in kovancev pa niti 7 milijard. Pri najboljši volji bi torej niti ne bilo od daleč mogoče izplačati vse vlagatelje, če bi ti hoteli na vsak način naenkrat gotov denar.

Vse tedaj stoni na zaupanju. Vlagatelj zaupa denar posojilnici, posojilnica ga zaupa naprej. Nikoli nikomur ne pride na misel, da bi bilo treba vsem vlagateljem vse naenkrat izplačati. V rednih razmerah vlagatelj torej zaupa in to upravičeno. V rednih razmerah je vsak denarni zavod tudi vedel, koliko mora imeti pripravljenega denarja za navadna izplačila. Ta denar, ki je moral biti vedno pripravljen, ni nesel nobenih obresti, ali pa samo malo. Večina denarja pa je šla vedno v najrazličnejša posojila. To medsebojno zaupanje se mora tedaj v polni meri vrniti, če bomo red. Čimprej se bo vrnilo to polno zaupanje v posojilnice, toliko prej bodo prišle tiste redne razmere, ko bo vedela posojilnica natančno, koliko mora imeti denarja na razpolago, da zadovolji svoje vlagatelje. In to zaupanje naše posojilnice zaslužijo kljub tedni preizkušnji zadnje krize!

V dobi te dolge denarne krize pa se je žalibog zaupanje zelo omajalo. Mnogi so postali ne samo nezaupljivi, ampak naravnost sitni. Dvigali so mnogokrat brez vsake potrebe. Če bi tedaj posojilnice kar naenkrat rekle, da vsakemu vse izplačajo, bi ti nezaupljivi dvignili, kar bi mogli, blagajne posojilnic pa bi zopet bile prazne. Denar pa bi nesel taki vlagatelji domov ali pa v razne mestne zavode tako, da bi napravljali sami sebi in drugim škodo. Ker mora tedaj priti polagoma do zaupanja, zato se tudi denarni zavodi začeli otvarjati izplačevanje vlog postopoma.

Upamo, da smo vprašanje, zakaj vse posojilnice ne začno takoj vsega izplačevati, dovolj pojasnili. Ob tej priliki pa znova opozarjamo, da začenjajo posojilnice res polagoma

(Nadaljevanje na priložni strani spodaj)

77 veleposestev s 143.447 ha površine, od česar je bilo določenih za razdelitev 15.000 ha (od tega dve tretjini v Prekmurju) obdelane površine, 32 tisoč hektarjev gozdov in 3.700 ha pašnikov. Razdeljena je bila obdelana zemlja med 22.000 kmečkih družin, pašniki so bili dodeljeni pašniškim zadrugam, gozdovi pa deloma v korist občin, a deloma jih je obdržala drž. uprava. Čeprav je bilo pri nas (razen v Prekmurju) razmeroma malo zemlje, ki bi prišla v poštev za agrarne reforme, je bilo vendarle mnogim z njo precej pomagano.

Končno je v tem odseku razpravljaj g. prokurist dr. Vl. Valenčič še o vprašanju, ki vse kmetje nedvomno najbolj neposredno zanima t. j. o »Cenah agrarnih pridelkov in agrarni politiki«, ker je to vprašanje pač že od nekdaj odločilno za njegovo gospodarstvo. Ugotovil je, da tu ništa vedno odločilna ponudba in povpraševanje, temveč da vpliva na cene cela vrsta čimteljev in da je vprašanje reguliranja cen sone najtežjih vprašanj gospodarske, zlasti pa še agrarne politike. Najboljkajnejši ukrepi v to svrhu so danes

varstvene carine, prodajne organizacije, standardiziranje pridelkov, regulacija proizvodnje, izvozne premije, prisilne državne tržne organizacije, razvrednotenje denarja itd. Skoro vse države so se že poslužile raznih ukrepov, tako da o svobodni trgovini še dolgo sploh ne more biti več govora. Pri nas je posegala država posebno močno v cene pšenice, ajdovih semen, domačega bombaža in svilnenih medilkov. Uspešni so bili razni ukrepi lahko zlasti v državah, ki so bile za dotično vrsto pridelkov pasivni, a jako težavni za agrarne države, kjer je aloj, ki naj bi nosil posledice takih ukrepov, navadno prešibak in se sistem umetnega vzdrževanja visokih cen ni mogel splošno obnesti, slovenskemu kmetu pa še nobeden ukrep, ki je bil doslej izvršen pri nas, ni bil v korist in državno reguliranje cen za našega kmeta v sedanjih razmerah ni glavno vprašanje, ker je navazano na notranji trg. Tu pa prihaja v poštev v prvi vrsti dvig kupne moči konzumentov.

S posočilom o anketi bomo prihodnji nadaljevali.

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALE

Upravi »Domoljubac«, Ljubljana.

Kot naročniku tednika »Domoljubac« mi je uprava tega lista takoj po naznanilu požarne nesreče izplačala podporo v znesku 1000 dinarjev. Za tako hitro pomoč se upravi »Domoljubac« toplo zahvaljujem in bom v znak hvaležnosti ta dobri časopis povsod priporočal.

Vrbljenje, župnija Tomišelj, 1. jun. 1938.

Alojzij Glavan, l. r.

V četrtek, dne 19. maja t. l. me je zadela strašna nesreča: ogenj mi je upepelil hišo, hlev in klet. Uprava »Domoljubac« mi je izplačala 1000 dinarjev, za kar se ji pristočno zahvaljujem in list vsakemu najtopleje priporočam.

V Davči, dne 24. maja 1938.

Fr. Čemašar p. d. Rovancan, l. r.

Upravi »Domoljuba« se najlepše zahvaljujem za din 1000.—, katere sem prejel od uprave, ker mi je 25. maja t. l. pogorela hiša. Priporočam vsem »Domoljuba«. S pravočasno narobbo »Domoljuba« se zavarujete za primer največje potrebe.

Podzemelj, dne 4. junija 1938.

Ignac Semen, l. r., posestnik,
Vranoviče 35.

OSEBNE VESTI

o Za dekana bogoslovne fakultete v Ljubljani je bil za šolsko leto 1938-39 pretekli četrtek izvoljen redni profesor dr. Andrej Snof.

DOMAČE NOVICE

d Kardinal Paccelli na povratku v Rim. Vozove madžarskega rednega brzovlaka, ki mu je bil priklopljen salonski voz državnega tajnika kardinala Pacellija z drugimi, za spremstvo določenimi vozovi, so priklopili zvečer 31. maja na Pragerskem dunajskemu brzovlaku, ki je prispel z nekajminutno zamudo ob 6.13 v Ljubljano. Vsi vozovi so bili zagrjeni. Vlak je ob 6.17 odpeljal dalje proti Rakeku. Na glavnem kolodvoru je zaradi zgodnje ure odpadel vsak sprejem.

d Sv. Andrej Bobela. Dne 10. bodo peljali skozi Ljubljano na Poljsko posmrtno ostanke velikega slovanskega svetnika in mučenika sv. Andreja Bobela. Ostanke svetnika bodo v četrtek 9. junija izpostavljeni v ljubljanski cerkvi sv. Jožefa in so dragoceni tudi zato, ker je ohranjeno celo telo nestrohnjeno, čeprav je od svetnikove mučeniške smrti prešlo že 281 let.

d Nad 7000 ljudi je slavilo ono nedeljo evharističnega Kristusa na Ptujski gori.

d Poletni čas v Ljubljanskih trgovinah. Glasov veljavne naredbe o odpiranju in zapiranju trgovin je stopil s 1. junijem v veljavo poletni čas ter smejo biti trgovine odprte v mesecih juniju, juliju ter avgustu od 7.30 do 12.30 ter od 15 do 19, izjemši trgovine z živil, za katere velja obratovalni čas do 19.30.

d 150-letnico ustanovitve je praznovala na binkoštni ponedeljek ljudska šola v obmejnem St. Ilju v Slovenskih goricah.

d 2398 birmancev je birmoval na binkoštno nedeljo v Ljubljani škof dr. Rožman.

d Tridesetletnico ustanovitve župnije Viš v Ljubljani bodo praznovali od 7 do 13. junija

Tako mlada, pa tako žalostna!
Ne zna si pomagati: njeno perilo je vedno sivo mesto belo. Pokonci glavo, draga mladenka! Glej pri vsakem trgovcu dobiš vedno jednako dobro in izdatno terpentinovo milo Zlatorog. Peri z njim in mehko-voljno ter bela kot sneg bo tvoje perilo!

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

1938 po sledečem vspredu: V tednu po binkošnih bodo imeli v župni cerkvi duhovno obnovo za vso župnijo. Obnovo bo vodil p. Benvenut Winkler. Govori bodo od torka dalje vsak večer ob 8, v petek in soboto pa tudi zjutraj ob pol 8. Za sklep duhovne obnove bo v soboto zvečer govoril p. provincial dr. Gracijan Heric. Po govoru bo rimska procesija z bakljami, ki bo šla po Glincah, po Tržaški cesti, po cesti IX ter ob Gradaščici na cesto XVII in po Tržaški cesti nazaj v cerkev. Glavno praznovanje bo v nedeljo, 12. junija, ki bo letos obenem žegnanska nedelja. Sveta opravila bodo ob 5, 6, in pol 8. Ob pol 10 bo imel sv. opravilo prevzvišeni škof g. dr. Gregorij Rožman. V ponedeljek, 13. junija, na praznik sv. Antona Padovanskega, bodo sv. maše ob 5, pol 6, 6, pol 7, in pol 8. V osmini bo vsak dan ob pol 6 sv. maša z blagoslovom.

d Sprejem mladeničev v Inžinjske podžastniške šole v starosti od 18 do 21 let. Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pisмено: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pisni odgovor priložiti kolek za 6 din.

d Slovenske Američanke pridejo. Prva skupina članic Slovenske ženske zveze iz Chicaga, o kateri smo obširne poročali že zadnjič, se je vkrcala v Newyorku 1. junija na največjo in najhitrejšo ladjo sveta »Normandie«. Ta skupina dospe v Ljubljano točno dne 8. junija ob 8.45. Nasproti bosta šli ameriškim Slovenkam dve odbornici ljubljanske Križanske ženske zveze in sicer do Jesenic. Naše žensko pripravlja ameriškim Slovenkam pristen sprejem na kolodvoru, med drugim jih bo pozdravila tudi soproga bana gospa Natlačanova. Na »Normandie« se je istega dne vkrcal tudi ljubljanski župan dr. Adlešič, ki pa se vrne v Ljubljano najbrž z drugim vlakom.

d Žalostne razmere. Ljubljanska bolnišnica trpi vedno na prenapolnjenju. Naval bo-

popolnoma redno poslovati in da se dejanske danes poživljene. Poudarjamo znova, da svojih bravcev nismo nikoli varali in da jim tudi danes povemo vso resnico. Čimprej se bodo vsi vlagatelji pomirili, tem prej in tem lepše bodo naše posojilnice znova zacvetele.

In še drugo stvar moramo znova poudarjati. Ne držite denarja doma. Ne mine teden, da ne bi brali tudi pri nas na Slovenskem o tatvinah po kmečkih hišah. Ponašajo se tudi slučaj, da so papirnat denar doma zjedli moli ali miši. Kako žalostno je, da se mora v naših tako imenovanih naprednih časih o takih stvareh pisati! Kako hitro so mnogi ljudje zaupljivi, če bride bedasta ciganka in nekaj prorokuje, kako težko pa premagajo svoje nezaupanje, kadar jim resni ljudje svetujejo, naj bodo pametni.

Ponoviti moramo še tudi tretjo misel, ki smo jo že mnogokrat zapisali v »Domoljubac«: »Kmečki denar v kmečke zadrage«. Kako naj govorimo o kaki kmečki zavednosti, če kmečki denar teče v mesta, kmet pa v domači posojilnici ne more dobiti najpotrebnejšega posojila. Kmet, ki nosi denar v mestne in druge tuje zavode, je v svoji nezavednosti izdajalec kmečke stanovske zavesti. Če kje velja, velja tukaj, da je nezavednost in neumnost najdražja stvar na svetu.

Ze iz ljubezni je človek dolžan skrbeti za koristi tiste skupnosti, v kateri živi. Od druž-

be, v kateri živi, prejema dobrote od otroških let do starosti. Nobeden ne more reči, da ni svojim staršem, svojim sosedom, svojim znancem in prijateljem, svojim sovaščanom in vsem tistim, ki spadajo skupaj pod en zvon, dolžan premnogo dobrot. Kaj bi bilo z otrokom, če ne bi imel svojih domačih, ki ga vzgoje in vzrede! In kolikokrat se mora tudi najbolj samostojen odrasel človek nasloniti na druge. Tudi kmet je dolžan iz tega razloga premnogo svoji kmečki skupnosti, iz katere je zrastel. Že ljubezen in pravičnost zahteva, da vrača tej skupnosti, kar je od nje prejel, da dela in skrbi za svoj stan. Toda, kdor dela samo za sebe, kdor vidi povsod samo svojo trenutno korist in ničesar drugega, ni samo grd sebičnej, ampak tudi nerazsoden človek, ki ne vidi svojih pravih koristi. Le v skupnosti je moč. Če bo skupnost, v kateri kmet živi, močna, če bo močan cel stan, se bo tudi posameznemu kmetu dobro godilo.

Zato pa je tudi v tej dobi, ko se obnavljajo naše kmečke posojilnice, treba, da zmagava prav povsod in pri vseh ljudeh, ki živijo v kmečki skupnosti misel, da morajo pomagati obnoviti svoje kmečke posojilnice. Pomagati morajo, da te hitro pridejo nazaj do polnega zaupanja, da čimprej začne spet s tako rednim poslovanjem, kot je bilo pred to težko in dolgotrajno denarno krizo.

nikov je vedno ogromnejši. Samo na sredo po velikonočnih praznikih so morali sprejeti 141 bolnikov, med temi 60 na kirurški oddelk. In to so bili bolniške oskrbe neobhodno potrebni — vse lažje slučaje so morali zavrniti. — Koliko stroškov prizadeva ljudem brezuspešno prihajanje v mesto, dostikrat zelo od daleč, ko ne morejo dobiti prostora v bolnišnici, kjer vlada toliko prenapolnjenosti, da je selo nehygienično in nezdavno. Pri tem pa je že celo leto dozidan nov kirurški oddelk za 150 bolnikov, ki pa je brez opreme, ker nimajo zanj denarja. Stavimo predlog: Ker so bile doslej vse prošnje za primerno bolnišnico zaman, razpiši banovina v označeni namen veliko notranje posojilo.

d Denarne zbirke za siromašne na Gelniku je začel načelstvujoči zdravnik dr. R. Neubauer. Nabral je tekom leta 37.181 din.

d Za složno delovanje med slovenskimi in hrvaškimi gasilci. Ono nedeljo je bila v Zagrebu redna letna skupščina gasilcev iz savske banovine. Od 52 žup, kolikor jih ima ta gasilska zveza, se je skupščine udeležilo po odposlancih 49 žup. Skupščino je vodil starešina Žagar, državno gasilsko zvezo in slovenske gasilce pa je zastopal podstarešina Snoj. Skupščina je vzela na znanje vsa poročila in tudi novi proračun. Na skupščini je bil sprejet predlog, v katerem hrvaški gasilci ugovarjajo med gim tesno sodelovanje s slovenskimi gasilci glede vseh vprašanj. Dalje je v predlogu zahteva, naj zagrebška gasilska družina pošlje svoje odposlance v Belgrad. Podstarešina Snoj je odgovoril na številne pozdrave ter izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da se je našla enotna osnova za složno sodelovanje slovenskih in hrvaških gasilcev. To delo bo v korist vsemu jugoslovanskemu gasilstvu

Nove velike, cestne zgradbe

Ministarki predsednik dr. Stojadinović in minister Stošević sta se pripeljala v soboto, 5. junija, v Ljubljano, kjer sta bila zelo navdušeno sprejeta. Ogledala sta si v spremstvu bana dr. Natlačena velesejem, nato pa sta se udeležila še svečanega dela zborovanja društva za ceste v ljubljanskem Trgovskem domu. Na zborovanju je gradbeni minister dr. Stošević med drugim povedal, da se bosta porabili za razne nove cestne zveze še dve milijardi, in sicer v dobi šestih let. V Sloveniji pridejo več ali manj v poštev: 1) dovršitev mednarodne ceste od madžarske meje skozi Subotico, Novi Sad, Belgrad, Kragujevac, Jagodino, Niš,

Pirot do bolgarske meje; 2) direktna zveza Belgrad—Zagreb—Ljubljana; 3) direktna zveza Ljubljana—Logatec—italijanska meja; 4) zgraditev ceste Ljubljana—Celje—Maribor; 5) Ljubljana—Sušak in dalje od Sušaka ob morju skozi Novi, Stuj, Split, Metković, Dubrovnik, Kotor in Bar do albanske meje. Minister Stošević je tudi izjavil, da se do leta 1935 ni za ceste skoraj nič storilo. Od leta 1935 do konca 1937 je bilo izdelanih 540 kilometrov novih cest, dela pa se še na 445 km, ki bodo večino do konca leta 1938 dovršeni in tako bo prvih 1000 km naših cest sposobnih za neprestan, udoben in gospodarstvu koristen promet.

in s tem tudi države. Za gasilsko zvezo v Belgradu so bili izvoljeni naslednji odposlanci: Svoboda Branko iz Varaždina, Dolanski Marjan iz Vinice, dr. Stanič Pavel iz Kutinice in Fafjan Zdenko.

d Gastilniška pivovarna v Laškem je dozidana ter je prispela tudi že oprema pivovarne, da bo mogla pivovarna dati prvo pivo v promet že to jesen. Pivovarna ima tudi dovoljenje za izdelovanje kvasa. Vse naprave za tovarno znašajo 7,5 milijona dinarjev. Nova tovarna bo brezdvoma dobro uspevala, če bo izdelovala dobro pivo, ki bo vsaj 30 odstotkov cenejše od dosedanjega.

d Novo, moderno zgrajeno in opremljeno porodnišnico in bolnišnico za ženske bolezni za 250 žensk so otvorili v Skoplju. Stroški so znašali 11 milij. din.

d Obvezen zdravniški pregled so vpeljali v vseh trgovinah in obratovalnicah z živili

(gostilnah, javnih kuhinjah, hotelih, mesnicah, mleknah itd.) zaposlenih lastnikov in uslužbencev, ki se vrši po mestnem fizikatu v Ljubljani. — Mestni magistrat bo izvršil velevažno zgodovinsko delo, ako bo dal večkrat na leto, in sicer nenadoma in nepričakovano pregledati po večakih kakovost vin in drugih pijač ne samo v sodih, ampak tudi v steklenicah, v katerih se prodaja gostom pijača.

d Da bomo kulturna država. Poostreno nadzorstvo je upeljala belgrajska policija po belgrajskih ulicah. Za to se je odločila zaradi tega, ker so se v zadnjem času dogodili na belgrajskih ulicah žalostni primeri nenaravnosti. Pogostokrat se je namreč pripetilo, da so pijani Belgrajčani na ulicah napadli ženske in jih nadlegovali z umazanimi ponudbami. Prva žrtev poostrenega nadzorstva na prestolniških ulicah je postal nek, baje ugleden zemunski industrijalec, ki je vabil neko žensko v svoj avtomobil. Policija je tega »uglednega« industrijalca kaznovala na podlagi obstoječih predpisov s 30 dnevi zapore. Dosti je dobil, preveč pa ne.

d Pri zaprtju ali pa pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravnega »Franz-Josef« vode.

d Povečanje plač nestalnim monopolskim delavcem. Samostojna Uprava drž. monopolov je povišala mezde nestalnim monopolskim delavcem. To povečanje znaša za tiste delavce, katerih mezde so bile do zdaj do 20 dinarjev za 25% za mezde od 20—25 din za 20%, od 25—30 din za 15%, od 30—35 din za 10% in za mezde nad 35 din za 5%. To povišanje plače stopi z današnjim dnem v veljavo in se zanaša na vse nestalne in po prejšnjih predpisih sezonske delavce tobačnih postaj in solarn. Finančno ministrstvo je odlok o povišanju plače tem delavcem že odobrilo. Povišanje mezd stalnih monopolskih delavcev bo določil nov pravilnik, ki ga že izdelujejo in je verjetno, da bo v najkrajšem času stopil v veljavo.

CVIČEK pravi doljenjaki dobite v Centralni vinarni v Ljubljani.

d Jugoslovanski Čehi. Češkoel. mladina se je pred nekaj leti organizirala v Slavoniji. Danes šteje ta organizacija nekaj tisoč članov. Samo v daruvarskem okraju je v tem češko-slov. združenju vpisanih nad 700 mladencev in mladenk. Glavni organizator češke mladine v Slavoniji je učitelj na češki kmetijski šoli v Daruvarju Karel Herot, ki to mladinsko društvo tudi vodi. Člani tega dru-

Minister dr. Krek je otvoril velesejem

Dne 4. junija je bila otvoritev pomladanskega ljubljanskega velesejma. Prišli so najodličnejši zastopniki oblasti in ustanov, med drugimi so bili navzoči odposlanec Nj. Vel. kralja general Dodič, prometni minister dr. Spaho in minister dr. Krek kot zastopnik trgovinskega ministra.

Najprej je pozdravil goste predsednik velesejma Bonač, nakar je povzel besedo minister dr. Krek, ki je izvajal sledeče:

V imenu g. ministra za trgovino in industrijo in v svojem čestitah vsem, ki so delali na prireditvi in ureditvi te velesejske razstave. Najstarejši stalni ustanovi velesejmu v Ljubljani so se sicer pridružile v zadnjih letih nove in večje, a zato ljubljanski velesejem nikakor ni izgubil na svoji pomembnosti. Vsi, ki dajate vedno nove dragocene zanimivosti, delate koristno delo v našem gospodarstvu. Vidim, da pri sedanjih razstavi pohvalno sodelujejo raznovrstne panoge naše domače industrije, obrti in hišnega dela. Posebno pozornost vzbuja zbor vsega jugoslovanskega trgovstva, ki bo v teh velesejskih dneh. Vsem tem pridnim in poštenim delavcem, voditeljem in množiteljem našega narodnega bogastva iz srca želim, da bi v Ljubljani na našem velesejmu dosegli popoln uspeh. Hvaležni smo jim, da neugnano dvigajo ugled našega trgovskega imena v svetu in neutrudno, pa tudi zelo uspešno izpopolnjujejo kakovost izdelkov našega dela, tako da je jugoslovanska znamka postala cenjena

in zaželena. Vse to delo gospodarskih stanov s hvaležnostjo in priznanjem spremljamo, ker je bistven prispevek k skupnemu napredku cele države in blagostanju vsega našega naroda.

Na letošnjem velesejmu imamo poseben francoski del. Naj bo ta manifestacija vzajemnosti in dejanske poslovne povezanosti med nami in Francijo nov dokaz, da hočemo porabiti prav vsako možno priložnost za združen nastop. Naj tudi ta razstava govori o naši živi zavesti, da sta nam življenjsko povezani usodi.

Posebno poglavje je letošnja razstava ceste. Želim le, da bi zbudila, podčrtala in potrdila prepričanje, da je Slovenija prometno okno Jugoslavije. Zaklinjena med dve največji sili in kulturi Evrope zaradi ugleda Jugoslavije ne sme naša cesta izgledati kot neobgledenec v primeri z velikanskim tehničnim napredkom na vseh mejah na severu in jugu. Vprašanje dobrih, modernih cest v Sloveniji je življenjsko vprašanje jugoslovanskega turizma in vprašanje jugoslovanskega ugleda. Zato nam nobene žrtve in napore, da ga dobro rešimo, ne smejo biti preveliki. — S temi željami in zagotovilom, da bomo povsod vestno in pridno branili obče koristi našega gospodarstva, proglašam, da je 44. razstava ljubljanskega velesejma odprta.

Govor ministra dr. Kreka je bil sprejet s navdušenim odobravanjem.

šiva so priredili letos še nekaj skupnih izletov, in sicer v svojih pisanih čeških narodnih nošah.

d Več vlakov italijanskih romarjev se je vračalo te dni preko Ljubljane v Italijo. Med verniki je bilo tudi mnogo škofov in duhovnikov in celo kardinal. Italijanski romarji so si pri tej priliki ogledali tudi Celje, oziroma Ljubljano, kjer so duhovniki maševali po raznih cerkvah. Celjanom je zelo ugajala prestopnost italijanskih duhovnikov, ki so si na trgu nakupili od kmečkih ženic jajc, katere so po južnjaški navadi kar na ulici pridno izpili.

d Do 50 din na dan. Plače kmetijskih delavcev v okolici Novega Sada so se v zadnjem času podvojile. Po poljih in vrtovih je zdaj vsepovsod dovolj dela in je v zvezi s tem tudi mnogo povpraševanja po novih delavcih. Ker pa tudi tam najbrže brezposelni preveč radi ne delajo po polju, kmetijskih ljudi pa je premalo za tako ogromna posestva, kakor jih imajo v širni Vojvodini, imajo vsi oni, ki so zdaj zaposleni po poljih in vrtovih, čez glavo dela, pa še ne morejo vsega opraviti. Zato so morali delavcem znatno zvišati dosedanje plače. Prej so poljski delavci zaslužili na dan za težko delo do 25 din, zdaj pa zaslužijo do 50 din.

d Ustanovitev novega okrožnega sodišča so proslavili v Murski Soboti dne 1. junija. Vsi krogi so a to pridobitvijo Murske Sobotne zelo zadovoljni, najbolj pa ljudstvo, ki mu je a tem odvzeto breme dolgih poti v Maribor.

d Strogo nadzorstvo lir na meji. Potniki v Italijo se opozarjajo, da je na meji zelo strog pregled o tem, če so si potniki nabavili lire na zakonit način. Zato naj vsi potniki kupijo potrebne lire pri pooblaščenih zavodih, da ne bodo imeli sitnosti. Zavodi vpšejo nakupe v potni list. Turistične lire so po 2.82 dinarja.

d Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenača voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izborna urejuje funkcije črev.

Reg. po min. a. o. pol. in nar. zdr. S. br. 1435, 26. V. 32.

d Goreča polena je metala na volka. Ne-navaden boj z lačnim volkom je imela neka kmetica iz vasi Dubočani pri Bileči. V to vas je zatekel prestradan volk ter naredil med tamkajšnjo drobnico precej škode. Bal se ni niti priti v hišo nekega kmeta. Doma je bila tedaj samo kmetica, ki se je, nič čudnega, volka silno prestrašila. Hitro pa se je znašla v tem nevarnem položaju ter je začela metati na volka goreča polena z ognjišča. Tako se je kmetica precej časa z ognjem branila pred volkom. K sreči pa so kmalu prišli domov tudi možiki, ki se jim je posrežilo volka živega zvezati. Odvedli so ga nato na sredo vasi in ga tam ustrelili, kakor da bi ga hoteli javno kaznovati.

d Ker ima le malo ladij zdravnikov, je ministrstvo sklenilo uvesti brezplačno službo na morju, da bo moči potnikom in moštvo prihiteti na pomoč, če bi kdo iznenada zbolel ali pa pral žrtev nesreče. Ministrstvo je to sklenilo sporazumno z banovinsko bolnišnico v Šibeniku. Brezplačna obrežna postaja v Šibeniku bo posredovala med ladjo in suho zemljo.

d Kava ljuba, sladka kava... Kar 45 kavarn imajo v malem mestecu Nevesinju, ki šteje komaj 1800 prebivalcev. Na vsakih 40

Vsak dinar, porabljen za pravilno nego zob. Vam ustvarja kapital za vse življenje: zdrave, trdne in bele zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

ljudi pride torej že ena kavarna. Te kavarne pa so po veliki večini vse brezalkoholne. Nevesinjec pijejo najraje črno kavo, brez katere, pravijo, ne bi mogli živeti, tako so se je navadili. Kava je mnogim Nevesincem edina pijača vse življenje. Čeprav teh kavarn v Nevesinju ni malo, so kljub temu skoro vedno vse polne. Nevesinjeci imajo torej dovolj časa, pa tudi denarja.

d 15 ljudi umre letno za jetiko v Sloveniji na vsakih 1000 prebivalcev.

d Ceno stekla se povšale združene tovarne stekla. Le tako naprej!

d Zlahtne jagode kupujejo izvozniki za na Dunaj v Skopju po 4—5 din za kg. V Ljubljani se prodajajo te jagode na drobno po 24 din. Kje so vendar pristojni činitelji, da tako brezvestnemu odiranju ne napravijo odločnega konca?

d Domači železniški vozovi. 7 potniških vagonov III. razreda je pred kratkim uvedla sarajevska železniška mitnica. Izdelava enega vagona je stala 450.000 din. Za enak vagon pa bi morala žel. uprava plačati okoli 800 tisoč din, če bi ga naročila v zamejstvu.

d Po svobodi je zahrepenel. Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Mariboru je lani kupila v Melju znano Glaserjevo posestvo z vinogradom in velikimi gospodarskimi in sta-

novanjskimi zgradbami, ki jih sedaj preureja. Ta dela vrši zadruga s kaznjenci iz mariborske kaznilnice. Te dni je bil zaposlen pri popraviljanju viničarije v Melju kaznjenc A. Babič iz Pobrežja pri Mariboru. Babič je bil pred daljšo dobo obsojen zaradi številnih tatvin in vlovov na večletno robijo, ki bi jo prestal šele jeseni leta 1940. Babič pa je izkoristil ugodno priliko ter si je že sedaj privoščil svobodo, po kateri je tako hrepenel. Nenadoma je izginil od dela ter ga še do sedaj kljub zasledovanju niso našli. Pobegnil je obleden samo v hlače in belo platneno srajco, dočim je pustil suknjič in čepico, ki bi ga kot kaznjenca prehitro izdala, na mestu, kjer je delal.

d Prašičji izvoz. Samo iz okraja Sremska Mitrovica smo lansko leto izvozili 523 vagonov prašičev. Iz Srema izvažajo prašiče največ v Nemčijo, bivše Avstrijo in Češkoslovaško. Doma pa jih mnogo pokupijo tudi v Ljubljani, Zagrebu, Sušaku in Beogradu. Po svetovni vojni so prašičjorejo v Vojvodini precej zamenarili, čeprav je to posebno za one kraje zelo dobičkanosni posel.

d Lesne bogastvo Bosne. V Bosni ali Vrbaski banovini je bil pragozd še pred 100 leti neprehoden, pa tudi še zdaj se ceni gozdna ploskev vrbasko banovine na 950 tisoč ha ve-

Smrt mladega junaka v plamenih

V Dražencih na Dravskem polju se je pripetila strahovita nesreča, ki je vzbudila v vsej okolici bolesten odmev. Pod ruševinami gorečega gospodarskega poslopja je našel smrt 14 letni Alojz Krumpak, ko je reševal imetje svoje domačije pred ognjem. Mali Alojz je bil popoldne sam doma. Njegova mati, posestnica Marija Krumpak, katere mož je komaj pred 14 dnevi umrl ter jo zapustil samo s sinom, je odšla na oddaljene polje na delo. Okrog pol treh popoldne pa se je nenadoma dvignil nad Krumpakovo domačijo dim in že so žvignili plameni s slamnate strehe gospodarskega poslopja.

Ni še ugotovljeno, na kakšen način je ogenj nastal — ali je bil to nesrečen slučaj, ali pa je nekdo nalašč zažgal. Krumpakova domačija stoji bolj na samem, poleg tega so bili vsi sosedje pri delu na poljih in tako se je znašel 14 letni Alojz sam pred strašnim nasprotnikom — požarom. Klical je nekaj časa na pomoč, ko pa je videl, da so klici zaman,

se je odločil, da reši, kar se še rešiti da. Hlev je bil že ves v plamenih, ko je junaško planil v dim in ogenj ter je odvezal govejo živino ter jo spravil na varno. Potem se je lotil reševanja vozov, ki so bili v šupi poleg hleva. Nekaj vozov je že zavlekel iz šupe, ko pa je šel po zadnjega, se je poslopje naenkrat zamajalo in zrušilo. Goreče tramovje, seno in slama je zasula mladega reševalca. V tem trenutku so prihiti na pomoč gasilci iz Hajdine. Niti pojma niso imeli, da je pod kupom gorečega tramovja mlado življenje, ki bi ga bilo morda mogoče še rešiti, če bi bila pomoč ob pravem času. Tako pa so se omejili gasilci samo na to, da so branili sosednja poslopja pred ognjem. Šele potem, ko je prišla posestnica Krumpakova domov, je začela spraševati gasilce po sinu. Ko pa so ji povedali, da ga niso videli nikjer, je mater obšla strašna slutnja. Razmetali so goreče tramovje ter našli pod njim zgoljenelo truplo mladega junaškega fanta.

činoma visokega gozda. Glavni predeli so planine Grmeč, Borje in Kozara, koder rasejo jelka, bor, bukev, jasen, javor, brest, oreh in hrast. Lani je »Šipad« postavil nov tir, da so mogli odpeljati velik javor, ki je tehtal 83.000 kg in ga je kupila Nemčija. 300 let star jase pa je tehtal 51.000 kg. Radi nagle sečnje so sicer nekateri predeli že goli, vendar je iz jedra gozdov pod Šipadovim vodstvom izvoz tudi lani zelo narasel. Izvaža se v Nemčijo, Italijo, Belgijo, Holandsko, Nizozemsko itd. S same planine Grmeč in okolice Prijedora se je lani izvozilo za domač trg 44.165 vagonov, za inozemstvo za 1060 vagonov, vrednost tega lesa je bila 30 milijonov dinarjev.

d Novo veliko državno opero bodo sezidali v Belgradu. Novo gledališče bo veljalo okoli 80 milijonov din, ki jih bo dala država. Tudi ljubljanska opera bi nujno potrebovala večje gledališče, toda zaenkrat na to ne smemo niti misliti. — Sicer pa najprej poskrbite za zadostno število bolnišnic, potem naj pridejo na vrsto druge stvari.

d Italijani v Belgradu. Častniki italijanskega zrakoplovnega oddelka, ki je priletel te dni v Belgrad na prvo mednarodno letalsko razstavo, so obiskali vojnega ministra generala Mariča. V vojno ministrstvo so prišli v družbi vojaškega odposlanca polkovnika Coronatija in letalskega odposlanca majorja Pirodija. Italijanski častniki so obiskali tudi načelnika generalnega štaba gener. Nediča, pomočnika vojnega ministra g. Stojanoviča in poveljnika mesta Belgrada. Nato so obiskali poveljnika vojaškega letalstva generala Simoviča, ki je vsakemu italijanskemu gostu posebej izročil jugoslovanski vojaški pilotski znak. Po teh obiskih so italijanski častniki odšli na Oplenac in se poklonili pred grobom kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

d Za binkošte praznike je obiskalo velesejem 48.000 ljudi.

d Čudni železi. Zanimivo stavo so imeli delavci iz Smedereva. Opoldne, ko so jedli, je nekdo med njimi stavil, da za 10 din poje velik kos papirja za zavijanje pošiljk. Stava je bila brž sklenjena. Delavec, ki je že prej pridno popravljal svoje kosilo, se je lotil še tega kosa papirja. V nekaj minutah ga je že tudi pojedel. Pravijo, da mu ni bilo niti bogve kako slabo. Čudni železi: zadnjič je nekdo za tri kovače pojedel star zimski klobuk, ta pa zdaj velik kos zavojnega papirja celo za enega samega kovača.

V Ljubljani je bilo o binkoštih veliko zborovanje društva za ceste, ki so se ga udeležili najodličnejši predstavniki javnega življenja s predsednikom vlade na čelu.

IZ DOMAČE POLITIKE

p Naš ministrski predsednik dr. Stojadinović je dal glasilo nemške narodnosocialistične mladine izjavo, v kateri označuje stališče jugoslovanske vlade do priključitve Avstrije k Nemčiji. Jugoslavlani, ki so se toliko let borili za svoje zedinjenje, so imeli tudi vse razumevanje za prizadevanje nemškega naroda, da se zedini. Za Avstrijo pa ne moremo žalovati že zato, ker je bilo s priključitvijo Avstrije k Nemčiji definitivno pokopano habsburško vprašanje. Da živimo danes v prijateljskih odnosih z nemškim narodom, nas more samo veseliti.

p Glasilo Bunjevcev »Neven« odločno zavrača hrvatskega politika dr. Pernarja, ki je znano popevko »Srem, Banat in Bačka«, spremenil v »Srem, Banat in Bačka, svi smo mi za Mačka«, ker je to čisto neresnično. Bunjevci niso za Mačka, temveč za kraljevino Jugoslavijo in za kralja Petra II. ter za jugoslovansko edinstvo.

p Tudi z Madžari dobri sosedje. Madžarsko časopisje razlaga nedavni govor zunanjega ministra Kanye, in poudarja, da je zunanji minister v svoji izjavi o razmerju med Madžarsko in državami Male zveze podčrtal, da se je Jugoslaviji posrečilo ustvariti na svojih mejah ugodno ozračje, in da se to čuti tudi na Madžarskem. Listi ugotavljajo, da je razmerje med Madžarsko in Jugoslavijo mnogo

ugodnejše od razmerja med Madžarsko ter Romunijo in Češkoslovaško. Posebno ugodno so se po zatrevanju listov razvijali jugoslovanski madžarski odnosi zadnji dve leti.

NESREČE

n Smrtno se je ponesrečil 51-letni delavec Anton Melave iz Rečice ob Savinji. Bil je zaposlen pri skladanju lesa na žagi v Marijinem gradu v Nazarjah. Ko je skupno z ostalimi sodelavci došel vrh kupa, so se nenadoma podrle podpore in les se je usul ter pokopal Antona. V isti nevarnosti je bil njemu najbližji delavec Franc Mikek, ki pa je v zadnjem trenutku skočil s kupa ter je dobil le lažje poškodbe. Ponesrečenca so takoj potegnili izpod lesa, pa je po nekaj minutah izdihnil. Poklicani duhovnik ga je dobil že mrtvega.

n Pod lokomotivo je padel. Ono nedeljo dopoldne se je peljal z lokomotivo 28-letni železniški premikač F. Kokec, doma iz Trbovelj, ki ima v bližini tudi svojo hišo. Med vožnjo je skočil s stroja, pri tem pa je tako nesrečno padel, da je z nogo zašel med tračnice in pod lokomotivo tovornega vlaka, ki mu je nogo odrezala v členku. V ljubljanski bolnišnici so morali Kokecu nogo odrezati.

n Na križišču ljubljanske Mikošičeve in Tavčarjeve ulice je trčil avtomobil radovljiškega odvetnika dr. Šmajda z motociklom načelnika policijske kuhinje Kotnika. Kotnik je padel v loku daleč na hodnik, kjer se udaril na rob pločnika na glavo in je dobil hujše poškodbe. Možgani so se mu pretresli. Z rešilnim avtom so nezvestnega Kotnika prepekljali v bolnišnico, kjer je Kotniku nekoliko odleglo in je prišel k zavesti. Sam pravi, da se nikakor ne more spominjati, kako je prišlo do nesreče. Motor je bil skoraj popolnoma razbit.

n Toča. Ono nedeljo popoldne so se nad Slovenske gorice privlačili temni oblaki in prestrašenemu prebivalstvu z močnim grmenjem naznanjali, da se bliža huda ura. Res se je kmalu nato usula debela toča in pobelila vrtove, njive in vinograde, v katerih je povzročila pravcato opustošenje. Po kratkem presledku se je toča ponovno usula, tokrat debela kot orehi, in uničila, kar je prvo neurje že pustilo. Najbolj so bili od toče prizadeti kraji Velka, Apače, Sv. Benedikt in Sv. Ana. Škoda, ki jo je toča povzročila, je velika. Po-

Predsednik vlade dr. Stojadinović se je za praznike mudil v Ljubljani. Na kolodvoru so mu pripravili slovesen sprejem.

seboj jo bodo občutili revnejši sloji, ki jim je dobra letina, ki se je kazala, bila edino upanje in edini izhod iz težkih gmotnih razmer.

n Divji prašiči delajo zopet veliko škodo tam okrog Skočjana. Lovci, postavite se!

n Ko je lovili ribe. Neki ruski izseljenec, sedaj železniški dnevničar v Subotici, je imel navado, da je šel vsako popoldne po kosilu loviti ribe. Tako tudi te dni. Ko je zaslutlil, da se je nekaj vjelo, je potegnil trnek iz vode. Na njem je visela okoli 2.5 kg težka riba. Železničar se je tolikšne ribe tako razveselil, da ga je zadela kap in je obležal na mestu mrtve.

d Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z nar. »Franz-Josefova« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30474/2a.

n Ker se je igral z dinamitno patro. Desetletni Maček Slavko na Selu nad Polhovim gradcem je nekje našel dinamitno patro, s katero se je potem doma pri mizi igral. Domači so slišali samo majhen pok in prihiteli v hišo ter z grozo opazili, da mu je patrona razmesarila na desni roki tri prste. Opraskala ga je tudi po obrazu, kjer pa ne bo hujših posledic. Zopet opozorilo staršem, naj pazijo na otroke, s čim se igrajo.

n Osem tisoč dinarjev mu je vzel. S sejma, ki je bil 2. maja na Veseli gori pri Št. Rupertu na Dolenjskem, se je vračal proti domu na Vinsko pri Št. Rupertu posestnik Lamovšek. V gozdu Globoko je neki ropar napadel Lamovška, ga pretepel in mu vzel osem tisoč dinarjev. Dolej še ni nobenega sledu za roparjem.

n Ga še imajo. Na praznik vnebohoda je nekdo zažgal drvarsko kočjo v gozdu pri Godešiču. Koča z vsem inventarjem je popolnoma pogorela. Ubogi delavci imajo škodo 2000 din. Škofjeloškim orožnikom se je zahvaliti, da so prav kmalu prišli požigalec na sled in je že prijet. Je to neki hlapec iz Godešiča. — V mariborskih železniških delavnicah se je ponesrečil 27-letni ključavničar Jožef Safarič. Vagon mu je zmečkal desno nogo.

KDOR hoče biti poceni oblečen, naj kupuje OŠTANKE pri ŠTERMECKI — Celje. Pišite takoj po cenik.

n Razne nezgode. Avtomobil je podrl 19-letnega posestniškega sina Jakoba Antona iz Zavrha pri Celju in mu zlomil nogo nad kolonom. — 27-letna delavka Neža Sah je hitela iz Bodova v Maribor na delo. V bližini Hoč se je hotela izogniti nekemu avtomobilu, pa je pri tem padla v obcestni jarek in udarila z glavo ob kamen. Od udarca ji je počila lobanja, povrhu si je pa še zlomila levo roko. Obležala je nezavestna ter so jo reševalci spravili v mariborsko bolnišnico. — S koleca je padel in se hudo poškodoval trgovski pomočnik Alojzij Toplak na poti od Sv. Andraža v Ptuj. — Nogi si je zlomil pri otroški igri petletni Simčič iz Gradišča pri Ptuj. — Voz hmeljovk se je zvrnil v Merkačici pri Oplotnici na 38-letnega Zimerla Franca in mu zlomil hrbtenico. — V Padeškem vrhu pri Zrečah je pred dnevi padel z okna dveletni otrok drvarja, Rožič Amalija. Otrok si je pri padcu zlomil levo nogo nad kolonom. — V pivovarni »Union« v Šiški je padel težak hloď na nogo 27-letnemu delavcu Ludoviku Povšetju iz Male vasi pri Ježici ter mu jo zlomil.

n Lokomotiva ga je povozila. Ono dopoldne se je pripetila v tovarni Kranjske indu-

Časno predsedstvo mednarodnega mladinskega tabora

Vedno bliže nam je 28. junij, niti trije tedni nas ne ločijo več od mednarodnega mladinskega tabora. Čas beži, priprave se bližajo koncu. Ne bo dolgo in od vseh strani se bodo začele v belo Ljubljano zgrinjati množice slovenskega katoliškega ljudstva, da prisostvujejo svečanim dnevom, da gledajo veličastne nastope slovenskih sinov in hčera. Prišli pa bodo tudi tisoči tujcev, ki bodo tiste dni lahko videli, da Slovenci nekaj znamo, da smo strnjeni v disciplinirano moč in da se ne bojimo nobenih nasprotnikov, ne tistih, ki bi nam grozili z množjo pesti, ne tistih, ki bi k nam prihajali zastrupljati s silo uma.

Mednarodni mladinski tabor bo veličastna manifestacija vsega, kar je slovensko in katoliško. Za ta naš veliki tabor so pokazali polno razumevanje naši in tuji najvišji odličniki. In naš mladi kralj Peter II. sam je prevzel visoko pokroviteljske. Časno predsedstvo pa so prevzeli:

Predsednik min. sveta in zun. minister dr. Milan Stojadinovič;
notranji minister dr. Anton Korošec;
vojni minister general Ljubomir Mariš;
minister za promet dr. M. Spaho;

minister dr. Miha Krek;
minister za telesno vzgojo naroda dr. Veke slav Miletič;

minister za izenačenje zakonov in državne uprave, namestnik predsednika vlade čkoslovaške republike dr. Jan Šramek, predsednik čekoslovaškega Orla;

ban dravske banovine dr. Marko Natlačen;
škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman;
škof lavantinski dr. Ivan Tomažič;
prof. Hebrard Francois, predsednik mednarodne zveze katoliških telovadcev in predsednik francoske katoliške telovadne federacije;

František Leiner, poslevodeči predsednik čekoslovaškega Orla;

direktor Golbers Joseph, predsednik belgijske katoliške telovadne zveze;

predsednik poljske katoliške telovadne zveze; predsednik švicarske katol. telovadne zveze; ljubljanski župan dr. Juro Adlešič.

Po vseh teh imenih vidite, kakšno veliko važnost gre polagati našemu mladinskemu taboru in kakšno važnost temu taboru tudi dejansko pripisujejo vsi ti visoki gospodje.

strijske družbe na Jesenicah nesreča, ki je zahtevala mlado življenje zelo marljivega delavca Polka Valentina, doma iz Hrušice. Polka je bil zaposlen kot premikar pri tovarniški železnici. Ko je hotel odpeti nekaj vozov iz večje skupine vozov, je stopil tako nesrečno, da je obtičal s petami med tračnicami in se nikakor ni mogel oprostiti. Strojevodca prihajajočega vlaka je hotel še ustaviti vlak, da prepreči nesrečo, vendar je bilo prepozno. Kolo kokomotiva je šlo čez levo nogo nesrečnega v bok telesa in ponesrečenec je bil v nekaj minutah mrtve.

n S splava je padel. V Svečanah pri Sladkem vrhu sta opazila dva delavca v stranskem rokavu Mure tri sode, ki so plavalji po vodi. Delavca Rošker in Tišler sta se odločila, da si te sode neznanega lastnika prisvojita. Zbila sta si iz desk splav, s katerim sta zaveslala po vodi ter naložila sode na splav. Potem sta veslala k bregu. Rošker je prvi skočil s splava na breg, pri odskoku pa je splav nehote z nogami odrinil, da je splaval nazaj proti sredini, kjer ga je zgrabil vodni tok. Tišler ni znal prav veslati, bil pa je povrh še neplavač in vse to ga je tako zmedlo, da je v nerodnosti padel s splava ter izginil pod vodo. Rošker se je vrgel v vodo ter skušal potapljaljočega se tovariša rešiti, vendar so bili njegovi naporji zaman. Prišli so potem ljudje s čolnom ter so s kavljem izvlekli truplo utopljenca na breg. Pokojni Franc Tišler je bil star 33 let, oženjen in oče treh majhnih otrok.

n Zagreb središče letalskega prometa. Letalski promet na zagrebškem letališču se bo ta mesec še bolj povečal. Vpostavljeni bosta še dve novi letalski zvezi, in sicer med Zagrebom in Sušakom ter zveza Praga—Zagreb—Sušak. Poleg tega pa pravijo, da bi bilo nujno potrebno vzpostaviti novo letalsko zvezo tudi med Zagrebom in Budimpešto. Tako postaja Zagreb vedno večje letalsko središče, kjer se sečejo proge na vse strani. Največ potnikov se iz Zagreba vozi z letalom v Benetke. Pravijo, da je ta progla gotovo med prvimi v naši državi glede prometa.

n Baraka se je zrušila. Te dni se je na skladiščnem prostoru leone trgovine France Miroslav v Mariboru zrušila velika, 20 m dolga in 8 m široka lesena baraka. V baraki sta se v trenutku nesreče nahajala dva de-

lavca: predelavec Ernest Piščanec in delavec Franc Florjančič. Oba je tramovje pokopalo pod seboj. Z mrzlično naglico so začeli njuni tovariši z reševalnim delom ter so z veliko težavo odstranjevali bruna, deske in tramove, da so prišli do obeh ponesrečenec, ki sta ječala pod ruševinami. Oba so takoj prenesli v bližnjo bolnišnico. Dobila sta hude poškodbe. Florjančič ima najbrj strti prsni koš, Piščancu pa je zdrobilo desno nogo ter ima poškodbe tudi po ostalih delih telesa.

n Gospodarske poslopje je sgorelo. Posestnik Andreju Snoju v Črni vasi na Ljubljanskem barju.

NOVI GROBOVI

d Bo jezik mi utihnil, pogled ugasnil moj... V Dol. Logatcu sta umrli gostilničar Urban Anton in 88-letni užitar Nagode Anton — V Radovljici je preminul banovinski zdravnik dr. Jan Voves. — V Zg. Duplji pri Križah je zapustila solzno dolino Marija Roman. — V Novem mestu so pokopali 79-letnega Edmunda Schotta. — Na Jesenicah so spremlili k večnemu počitku Katarino Vidmar roj. Šiler. — Nagloma je umrl gostilničar Franc Jagodic »Pri Bundruc« na Grabnu v Kamniku. — Pri Sv. Jerneju pri Ločah je odšel po večno plačilo oče letošnjega novomašnika posestnik Vrhovšek Franc. — V Kočevju je zapustil solzno dolino viš. sod. oficial v p. Zbrizaj Franjo. — V Vavti vasi so djali v grob nadučitelja v p. Franceta Dularja — V Ljubljani so umrli: vseučiliški knjižničar Jože Medvedšek, železničar v p. Florijan Saje, Ana Orliš roj. Eiser, posestnik Simon Kmetetz, poštni tajnik v p. Anton Pezdich, sodni sluga v p. Ivan Nemec in Anica Salamun. Naj počivajo v miru!

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

RAZGLED PO SVETU

KATOLIŠKA CERKEV

s 82. rojstni dan sv. očeta. Dne 31. maja so v Vatikanu in Castel Gandolfu svečano praznovali 82. rojstni dan sv. očeta. Zjutraj je skupina 9 italijanskih vojnih letal poletela preko Castel Gandolfa. Zvečer je bila v cerkvi v Castel Gandolfu zahvalna verska svečanost. — Pri tej priliki so ga obiskali cerkveni prelati, diplomatski zbor in številne ugledne osebnosti v njegovem letnem bivališču Castel Gandolfu ter mu iskreno čestitali k visoki starosti. Papež Pij XI. je daroval sv. mašo v svoji kapelici, nakar je sprejemal čestitke. Med drugimi je sv. očetu poslal brzojavno čestitko tudi predsednik francoske republike Albert Lebrun. Sv. oče se je za brzojavko takoj brzojavno zahvalil in poslal predsednikovi družini in vsej Franciji svoj apostolski blagoslov.

s Po katoliškem svetu. Lep napredek kaže misijonsko prizadevanje na Madagaskarju v Afriki. 30. junija 1937 je bilo že 588.812 katoličanov in 58.968 katehumenov. Vseh prebivalcev je 3.701.770. — Zamorski umetniki v belgijskem Kongu v Afriki so letos priredili 2. razstavo svoje umetnosti. Največ se bavijo s izdelovanjem kipov iz lesa in slonove kosti. — 80 letni frančiškanski brat Korbinjan Paugger je v teku štiridesetletnega bivanja na Kitajskem zgradil čez 200 cerkev, šol in dobrodelnih zavodov. Svoje delo pa je kronal s tem, da je rešil mesto Tsinanfu obstreljevanja. Kitajski poveljniki so se hoteli v mestu utaboriti in se od tu boriti proti Japoncem. Na posredovanje misijonskega brata pa so odstopili od te namere. — Največje orgle na Kitajskem imajo misijonarji božje Besede v Jegowfuju. Orgle je izvršila trdka Klais v Bonnu. Imajo 3 igralnike in 42 spremenov. — Za doktorja kitajskega slovstva je bil proglašen kitajski jezuit, ki je celih 7 let študiral to stroko. Učeni pater, ki se imenuje Cangming, je napisal za doktorsko nalogo razpravo,

kako je nastala kitajska pisava. — Novi katoliški nadškof v japonskem Tokiu, ki je domačin, je prejel 1. februarja školovsko posvečenje. Pri posvečenju je bil navzoč tudi zastopnik ministra za vere. — Novo gimnazijo so ustanovili jezuitski misijonarji v bližini japonskega mesta Kobe. V šoli bo prostora za 750 učencev. — V Sapporu na Japonskem je napravilo k družbi Marijinih frančiškank deset Japonk večne zaobljube.

NEMČIJA

s Nova ureditev šolstva. Minister za narodno vzgojo Rust je po potovanju v Avstriji napovedal preureditev šolstva. Ljudske in glavne šole ostanejo nespremenjene. Srednje šole se preuredijo v višje šole (Oberschulen) in bodo imele v prvih štirih razredih enoten učni red, šele v višjih razredih se nato izvede ločitev v humanistično (sedanja gimnazija) in naravoslovno stroko (sedanja realka). Na visokih šolah se izvede sprememba, v kolikor jo tirja narodno-socialistični svetovni nazor. V letu 1939 se uvede začetek šolskega leta z velikonočjo, kakor je urejeno v starem rajhu. Brezposelnost učiteljstva, ki je v Avstriji zaradi pomanjkanja šoloobveznih otrok naraščala, je omiljena s tem, da odide 1300 učiteljev poučevati v južno Nemčijo in Porenje. — Učiteljska oz. nadučiteljska mesta so razpisana v naslednjih krajih s pripombo, da morajo imeti prosilci izpit iz slovenščine: Okraj Celovec — dežela: Kapla na Dravi, Hodiše, Šmarjeta v R., Ljubelj, Medgorje, Škofiče; Beljak — dežela: Domačale, Skotidol, Št. Ilj, Ledince, Loče, Št. Lenart pri Sedmih Studencih, Maloše, Marija na Zili in Rožek; Velikovec: Apače, Globasnica, Trušnje, Rinkole, Zvabek, Tinje, Srednja ves, Djekše, Kazaze, Galicija, Št. Primož, Žitara ves, Dobrla ves, Vovbre in Zelezna Kapla.

s To in ono iz Korotana. V Dobu pri Logi vasi je umrl Jože Bister. — V Št. Vidu v

Podjuni so pokopali 57 letnega Luko Wutteja z Vesel. — K večnemu počitku so položili v Št. Janžu v Rožu Franca Lausseggerja. — V Globasnici gradijo veliko carinarnico. — Namesto bivšega »Bauernbündler-ja« izhaja sedaj kot glasilo državne kmečke zveze, odsek Koroška, »Wochenblatt der Bauernschaft Kärntens«. — V vaseh nameravajo uvesti tako imenovano »vaško knjigo« (Dorfbuch), t. j. vaško kroniko. — Na Dunaju je umrla sestra znanega pok. župana Luegerja. — V Trbižu je umrl dekan Valentin Kraut, rodom iz Bistrice pri Smihelu. Dosegel je 90 let. — V Celovcu so zaprli učitelja Schlestla iz Velikoveca. — Pokrajina Koroška, h kateri je priključena Vzhodna Tirolska, meri 11.555 kv. km in šteje 436.298 prebivalcev.

ITALIJA

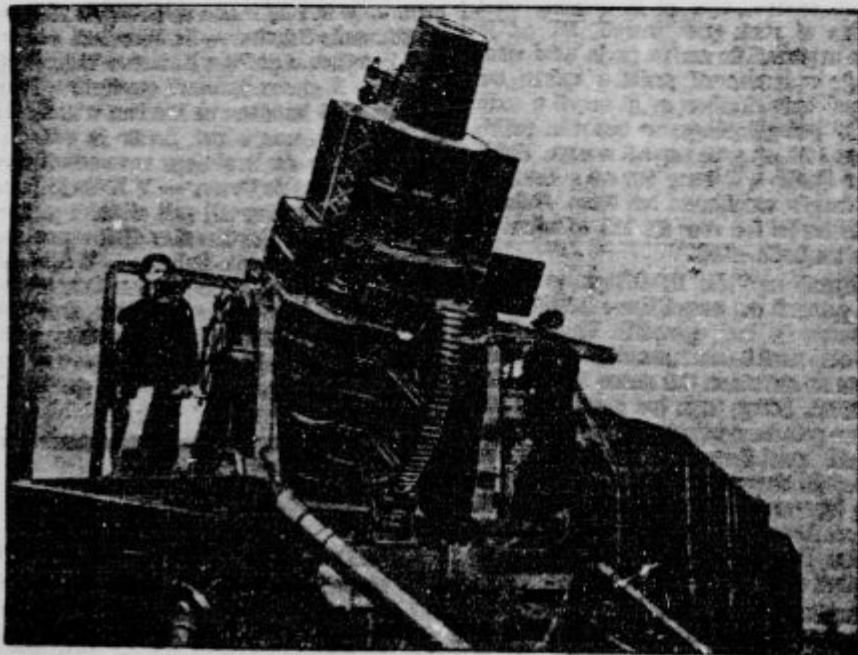
s Drobiž. 250 trgovcev iz Italije je prišlo te dni na ljubljanski velesejem. Napravili so tudi nekaj izletov v okolico. — Vojaške in politične oblasti kakor tudi fašistična stranka so po vsej Julijski krajini in posebno v Gorici organizirale velike proslave 20 letnice znanih goristiških bitk. — Z drevesa je padel šest metrov globoko in si zlomil hrbtnico Marij Perkon iz Avš. — Pri padcu z drevesa si je zlomila nogo Marija Petaroš v Borštu pri Trstu. — Konj je nevarno poškodoval Antona Bana iz Preloži. Ima počeno čeljustnico, izbitih nekaj zob in prebita lica. — V Skopem na Krasu je umrl 86 letni Ivan Gec. — Kolesar je pri Skednju v Trstu podrl Franca Gerlanca in ga hudo poškodoval. — V Trst je prišla večja skupina inženirjev in stavbenikov iz Jugoslavije. — V Trstu bodo z vsoto 1½ milijona lir povečali zavod za slepce. — Jugoslovansko vojaško odposlanstvo je na potovanju po Italiji obiskalo tudi 3. topniški polk v Milanu. Naše odposlanstvo so sprejeli z velikimi častmi. — Z drevesa je padel in si zlomil hrbtnico Kristijan Ferligoj iz Gorice.

JAPONSKA

s Radikalna vojaška struja je prevzela vlado v »državi vzhajajočega sonca«. Izločeni so bili štirje ministri, vstopila sta dva nova generala in dva vplivna finančnika. Očividno gre razvoj japonske notranje politike za tem, da udarna vlada čimprej dovede do odločitve vojne na kitajskih tleh. Pričakujejo se sedaj hitri vojaški in gospodarski ukrepi, ki se uveljavijo diktatorskim potom. Medtem poročajo iz Kitajske, da se nahajajo japonske čete v ostri obrambi pred napadajočimi kitajskimi vojaki, ki so ponekod dosegli znatne uspehe.

AMERIKA

s To in ono. V Clevelandu O. so umrli: 60 letni Otto Scheicher iz Zelezne Kaplje na Koroškem, 42 letna Marija Ajster iz Zirovnice pri Rakeku, 49 letni Alojz Oražem iz Prigorice pri Ribnici, 65 letni Josip Glavič iz Klečeta pri Žužemberku in 84 letna Frančiška Zupin iz Šmarce pri Kamniku. — V La Salle Ill. je preminul 57 letni Josip Livek iz Gorenje vasi na Dolenjskem. — V Pittsburgu Pa. sta zapustila solzno dolino 56 letni Anton Gašperič iz Prema pri Ilirski Bistrici in 43 letni Frank Pučelj iz Kasez pri Ilirski Bistrici. — V Chicagu Ill. so pokopali 61 letnega Janeza Bučarja iz Čeče vasi pri Novem mestu. — Po mnenju ameriških tozadevnih strokovnjakov je

En obramba ameriške obale so Američani napravili velike topove, ki jih prevajajo na tračnicah.

aprilske deževje v okrajih, kjer se prideluje zimska pšenica, tako koristilo raznim vrstam žita, da se smatra, da bo letošnji pridelek pšenice v Združenih državah največji od leta 1931. Računa se, da bo samo zimske pšenice 743.000.000 bušlov na razpolago. To je skoraj za 100.000.000 bušlov več kot lansko leto. Zaradi pričakujočega velikega pridelka je padla cena pšenici. — V Denveru Colo je daroval prvo sveto mašo g. Viktor G. Grabrijan. Njegovi starši so iz Preloke v Beli Krajini. — V Clevelandu je na veke zatisnil oči 63 letni John Bajt z Javorja pri Litiji. — V Pittsburghu Pa je umrl 58 letni Peter Grabrijan iz Adlešičev v Beli Krajini. — V So. Chihuahu je preminula Jennie Franko iz Logatca. — V Cooperstownu N. J. je odšel v večnost 60 letni Frank Bradich iz Zarečja pri Mirski Bistrici. — V Caru Mich. je zapustil solzno dolino 64 letni rudar John Kastelec. — V Rock Springsu je zadela kap 82 letno Mary Jereb iz Hotavelj nad Škofjo Loko. — V Hartwicku N. J. so dajali v grob 49 letno Dorotejo Vavpotič iz Ihanu pri Domžalah. — V Avellu Pa so spremili k večnemu počitku Franca Peternela iz Leskovic pri Trati na Gorenjskem. — V Virginiji Minn. je zatisnil oči 57 let. Martin Panjan iz Treh Far pri Metliki. — V Njujorku je umrla 49 letna Micka Strnad roj. Senica od Sv. Frančiška na Štajerskem. — V Buenos Airesu v Argentini so umrli: 33 letna Frančiška Umek iz Prelože pri Lokvi na Krasu in 25 letna Metoda Zorn iz Prvačine pri Gorici. — Slovenski list v argentinskem Buenos Airesu je prinesel mnogo vabil na vinske trgateve, ki so jih prirejale slovenska društva v aprilu. Za nas v severnem zmrznem pasu se čudno sliši, da bi bile vinske trgateve v aprilu, ampak v Argentini, kjer je bila v aprilu jesen in je listje odpadalo, je to nekaj običajnega, kakor pri nas v oktobru.

ANGLIJA

s Priprave za obrambo v letalski vojni. Te dni so razpravljali v angleškem parlamentu o letalskih napadih. Notranji minister sir Samuel Hoare je izjavil, da bo vlada zahtevala od parlamenta višje zneske za obrambo pred zračnimi napadi. Izjavil je še, da je sedaj že 125.000 oseb izučeni za reševanje v primeru plinskega napada. Nad 11.000 zdravnikov, 1300 zobozdravnikov in 22.000 bolničarjev in bolničark je že končalo tečaj za letalsko obrambo. Takoj pa je dostavil, da vse to ni dovolj. Zato hoče vlada še vse več storiti v tej smeri. Zenske bodo pritegnili v še večjem številu na ta način, da bodo ustanovili posebno žensko organizacijo pod vodstvom lady Readingove, žene bivšega indijskega podkralja. Pri pripravah podzemskih skrivališč in zatočišč bo angleška vlada uporabila vse izkušnje vojne v Španiji in na Kitajskem. Raznim požarnim brambam in gasilskim organizacijam je vlada sedaj že priskrbel 5000 novih cevi in 320 velikih brizgaln. Do sedaj so razdelili 300.000 plinskih mask in sedaj ravno dele maske v vseh pokrajinah države. — Prijateljske pogodbe s sosednimi državami so več vredne, kot vse plinske maske.

DROBNE NOVICE

Prihodnji svetovni evharistični kongres bo leta 1940 v francoski Nici.

Ustanovitelj češkoslovaških oddelkov med svetovno vojno v Italiji, knez Pietro Lancia di Scalea, je umrl oni dan v Rimu.

Zakon proti Judom je izdala poljska vlada.

50 letnico obstoja je slavila te dni češka socialnodemokratska stranka; prišli so tudi zastopniki angleške delavske stranke.

Poljsko-madžarski trgovski dogovor so podpisali te dni v Varšavi.

Vse predsednike tujih političnih ustanov v Braziliji so odstavili in imenovali na njihova mesta častnike braziljske armade.

Politične zveze med Češkoslovaško in Rusijo se morajo pretrgati, piše italijansko časopisje.

Skoraj 10.000 mrtvih in ranjenih so imeli doslej Italijani na španskih bojiščih.

Delovni minister v barcelonski vladi Gonzales Pena je bil ubit na aragonskem bojišču.

140.000 avstrijskih otrok pošljejo do konca letošnjega leta »na rejo« v Nemčijo.

30 smrtnih obsodb je izreklo vojaško sodišče v sovjetski Moskvi nad nameščenci Družbe za pomorski promet na severu.

1400 komunistov je zaprla japonska policija; vrinili so se celo v rodoljubne in verske organizacije.

Ker so kršili predpise o izvozu denarja, so prijeli te dni na Dunaju okrog 2000 ljudi.

Novo vojaško zaroto proti samodržcu Stalinu je odkrila sovjetska policija v severnem Kavkazu.

20 let voljsko državo predsednik republike Moscicki.

Hud spor je izbruhnil med Angleži in Buri v južnoafriški republiki.

Romunsko vojsko posojilo 2350 milijonov lejev je bilo podpisano v nekaj minutah...

Italijanski kralj se je vrnil z nadzorstvene poti po Afriki v Rim.

Vse komunistične ustanove so prepovedali v švicarskem okrožju Uriju.

Za dva milijona dolarjev srebra je pripeljala posebna ladja iz rdeče Španije v ameriški Njujork. Za kanone!

Na španskem bojišču so hudi boji na črti Teruel v smeri Sagunta proti morju.

S kitajskega bojišča ne poročajo nič izrednega.

RAZNO

L. Ganghofer:

80

Martinj klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Oglar je hitel dalje. Skozi gosto šumo ga je vodila pot in že od daleč je čul zamokli buč silno naraslega hudournika. Ko je dospel do neke jase, je zagledal meniha, ki se je vzpenjal po skalnem bregu ob Zbrisani Ahi. »Gospod, gospod!« je zavpil, toda bučanje vde je zatopilo njegov klic. Začel je plezati po strmini in ko je prišel do meniha, ga je prijel za kuto. Ebervajin se je ozrl. Kakor bi bil zagledal prikazen, je odskočil oglar in zastrmel v blede obraz, ki ga je bila bolečina spreminila, kakor se spremeni ob zatonu sonca prijazni dan v temne sence. Toda kar je starca pretreslo tako do dna duše, ni bila samo žalost, ki je govorila iz Ebervajinovega obličja. Bebljač je neke besede je iztegnil roke. Ebervajin ga ni razumel; prijel je oglarja za roko in ga potegnil od brega proti gozdu. »Ajgel! Z obraza ti berem, da mi prinašaš slabe novice!«

Oglar je začel govoriti: o ubitem hlapcu, o Rudlibu in Rotici, o njunem begu z županom, o stiski v ribičevem domu, o nameri Vacemanovih sinov in o Zigenotovem odhodu v gore, toda zdelo se je, da ne vé, kaj govori. Ko začarane so se upirale njegove oči v meniha. Neprestano si je segal z roko na čelo, kakor bi si hotel pomiriti misli in obdržati v spominu nekaj, kar mu je vstajalo pred duhom in tonilo zopet v mrak preteklih časov.

Ebervajin je stresel oglarja za roko. »Takšne so tvoje novice,« je zaklical s trepetajočim glasom, »in sto-

jiš pred menoj ko lipov bog! Kvišku! In vodi me! Ali pa te je morda stra? Tedaj mi pokaži pot na Ledenik in ostani!«

»Strah?« se je osvestil Ajgel. »Strah? Naj se zgodi z menoj, kar hoče, preden padem, bom še pač utegnil udariti! Tako, da bo zaleglo!« Še enkrat so objele njegove oči menihov obraz. Težko sopeč je zmajal z glavo in krenil mimo Ebervajina počez skozi gozd proti neki stezi.

Moža sta imela do Zbrisane jezera še zelo dolgo pot. Toda kljub daljavi jima je že donelo nasproti zamolklo bučanje s kraja, kjer je divja Aha tekla iz jezera in se v penečem slapu valila čez visoki skalni zid, ki je zapiral jezersko kotlino proti dolini. In ta šum je zvenel drugače ko sicer. Čudni glasovi so se mešali med srditi hrup: zdaj je sikalo kakor voda, ki vre iz zemljске globine skozi ozko skalno poč, nato zopet kakor bi zvoneč padale verige.

Ko se je pred Ebervajinom in Ajgelom razmaknilo drevje, je oglar prestrašen segel po menihovi roki. »Gospod! Pogledaj tja gor!« In je pokazal s palico proti visoki zavori v daljavi.

Ko bel srebrni pas je hrnel slap Zbrisane Ahe čez skale, s takšnim obiljem vode kakor tudi sicer po hudem dežju; toda tik ob slapu si je bilo utrla jezero še drugo ustje skozi skale: v kamnitem zapornem zidu je zijala razpoka, skozi katero je brizgal v velikem loku in s silkajočim hrupom mogočen curek vode, podoben v zraku bleščočemu rezilu ogromne zakrivljene sablje, in obilval v globini pod seboj pečevje, drevje in mahasta pobočja.

»Poglej,« je ves iz sebe vzkliknil Ajgel. »Tres je razklal steno!«

TABORI SLOVENSKE MLADINE

Mladinski tabor v Novem mestu

Mladinski tabor v Novem mestu, 12. junija naj pokaže koliko nas je in še bolj strne naše vrste, da bomo na mednarodnem taboru častno zastopali! Zato naj vsak naš človek smatra za svojo dolžnost, da se tabora udeleži.

Na predvečer 11. jun. bo v Prosvetnem domu slavnostna akademija. 12. junija ob 8 zbiranje na starem sejnišču v Kandiji. Vozove pustite pri prijateljih, iz vlakov pa izstopajte v Kandiji, kjer Vas bo čakalo okrajno zastopstvo, reditelji in pa godba. — Ob pol 9 sprevod po mestu v kapitelsko cerkev, kjer bo sv. maša z govorom g. proto K. Cerina in ljudskim petjem. — Po maši zborovanje pred Prosvetnim domom: govorita gospod urednik dr. Kuhar Alojzij in g. Smrnu Rudolf. — Za telovadce ob 13 kušnja! — Ob 15 javen telovadni nastop, po nastopu prosta zabava na vrtu g. Štemburja. Na svidenje!

Prosvetni tabor na Viču

12. junij t. l. bo praznik za vso župnijo Vič. Ta dan bo velik tabor, katerega pokroviteljstvo je prevzel g. minister dr. Miha Krek.

Ob pol 8 bo zbirališče Ljubljancev in zunanjih gostov na dvorišču Vzemljene zavarovalnice, nakar sledi slavnostni sprevod skozi mesto. Pred bivšo milarno bo sprejem in se sprevodu priključi povorka Vičanov. Malo pred pol 10 bo sprejem škola g. dr. Rožmana Gregorija in g. ministra dr. Mihe Kreka, nato sv. maša g. škofa. Po maši bo tabor na dvorišču društvenega doma. Govorila bo sta g. minister dr. Miha Krek in viški župnik g. p. Teodor Tavčar. Popoldne ob 3 bo telovadni nastop barjanskega fantovskega okrožja in dekliških krožkov. — Pridite.

Komenda vabi!

Našim številnim prosvetnim domovom, ki dajejo Sloveniji poseben poudarek, se bo pridružil novi prosvetni dom v Komendi. Blagoslovili ga bomo 31. julija. Po blagoslovitvi bo tabor, popoldne pa telovadni nastop. Na ta dan vsi v Komendo!

Toda Ebervajm ga ni poslušal. »Kaj se obiraš? Mudi se nama!« Zavihljal se je čez skalo, ki je zapirala pot, in je hitel naprej med drevjem, medtem ko ga je Ajgel sigajčo skušal dohajati.

In neprestano se je plašno oziral oglaš v Ebervajmovo lice, majal z glavo in mrmral tiho v brado.

»Če bi le vedel, kaj je, kar mi gleda iz njegovih oči!«

30

Sonce je kazalo na poldne, ko se je bližal gospod Vace s svojim spremstvom koncu Zbrisanega jezera. Ob naraščajoči toploti se je umaknil sneg že visoko na hribe; le proge posameznih plazov, ki so se bili udrlji zjutraj, so segale čez jarke in kotanje nizko do jezerskega obrežja, s tako zbitim snegom, da so kopita konj stopala čezenj kakor po trdi zemlji. Prav borna rast je med jezerom in strmimi stenami pokrivala kamniti položni svet, ki so ga razjedale nečistevne grape. In vendar je bila zapuščenost, neplodna pečevnata dolina videti prijazna na oko, zakaj sonce jo je oblivalo s svojim sijem; celo jezero in njegove tako temne vode so kazale blesteče lice: iz negibne gladine je lesketajoče odsevala srebrnina zasneženih višin in svetla sinjina neba.

V tišino brez glasu so bile zavite gore povsod naokrog; visoko v stenah je bil utihnil bobot prožčega se kamena in nikjer se ni prašil sneženi oblak, ki bi prišel, da se je udrl plaz. Ali se je nemir, ki je bil zajel naravo, v resnici polegel? Ali so pa temne sile zbirale samo moč in sapo za nov upor?

Ko zamolkel glas, daleč sem gor iz ure dolge doline, je donel v tišino, ki je objemala jezero, čudni buč Zbrisane Ahe. Gospodu Vaceju in njegovim sinovom, ki so v dobrovoljnih pogovorih jezdili po ozki stezi ob jezeru, ni bilo nič mar temnega opomina, ki se je oglašal za

Tabor v Žireh

V nedeljo, dne 12. junija proslavi Prosvetno društvo v Žireh 80-letnico svojega obstoja. Ta dan bo pri nas okrajni tabor fantovskih odsekov in dekliških krožkov škofjeloškega okrožja. Od 8—9 sprejem gostov pri Domu na Dobračevi. Nato sprevod v farno cerkev, kjer bo maša z ljudskim petjem. Po maši tabor pred cerkvijo, nato sprevod nazaj na Dobračevo, kjer bo skupno kosilo. Popoldne ob 2 bodo litanije v farni cerkvi. Ob pol 4 pa bo velika telovadna prireditev. Po telovadbi prosta zabava. Pri vsaj prireditvi igra godba iz Logatec. Pokroviteljstvo nad celo prireditvijo je sprejel ban g. dr. M. Natlačen.

Bratje in sestre! Pokažimo ta dan, da smo zaživeli novo življenje, in da je prišel nov duh v nas. Zato pridite ta dan od blizu in daleč v naše obmejne žirile!

I. tabor slov. kat. deklet na Brezjah

Pod pokroviteljstvom prevz. škola g. Rožmana.

Katoliške dekliške organizacije v ljubljanski škofiji vabijo vsa poštena in verna slovenska dekleta na svoj prvi veliki tabor, ki bo v nedeljo, 24. julija pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Tabor naj pokaže verni dekliški cvet našega naroda v skupnem prizadevanju za njegovo lepšo katoliško bodočnost. Verno slovensko javnost prosimo, da taboru zato pokaže vso svojo naklonjenost in pomoč. Organizacija tabora je v rokah zasebnega pripravljalnega odbora (Ljubljana, Miklošičeva c. št. 21). Prosimo, naj ta dan odpadejo vse druge važnejše prireditve, da bodo slov. kat. dekleta mogla poročati na Brezje.

Dne 24. julija je naš dan na Brezjah!

Mladinski tabor v Smartnem pri Kranju

V nedeljo, 12. junija pa bo priredila mladina kranjske dekanije svojo prosvetno slavlja. Ta dan bo praznik Fantovskega odseka in Dekliškega krožka, ko bodo pokazali kaj so dosegli s svojim

delom pozimi v Društvenih domovih. Ob pol 8 je zbirališče posameznih odsekov na Laborah na vrtu g. Drakslerja, odhod bo sprevod k sv. maši. Po opravljeni veriški dolžnosti bo tabor. Ob 3 bodo v cerkvi pete litanije in blagoslov, ob 4 pa bo telovadni nastop Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov in vsa naraščajoča. Po nastopu sledi prosta zabava s srečolovom. Pri celotnem nastopu sodeluje godba 1. planinskega pešpolka iz Škofje Loke. V nedeljo, 12. junija nam bo torej nudila mladina naših katoliških organizacij lepe ure v Smartnem pri Kranju in prav gotovo ne bo nikomur žal, kdor se bo udeležil tega mladinskega tabora, ki bo obenem nekaka generalna vaja Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov iz Kranja in okolice za velike mladinske dneve, ki bodo konec junija v Ljubljani.

Mladinski tabor v Braslovčah

Na predvečer 11. junija bodo kresovi oznanjali velik praznik savinjske katoliške mladine. Sprevod naj pokaže, koliko nas je. Sodelujeta dve godbi. Pri sv. maši prepevajte val! Ne pozabite na kroje, zastave in narodne nošle! Konjeniki, kolesarji, pripravite se! Prijavite se za skupna kosila Bog živi!

Tabor v Ormožu

Na binkoštni ponedeljek so se zbrali v Ormožu ljudstvo iz vinorodnih Haloz, Slovenskih gor in številnih drugih severno-vzhodnih krajev. Prosvetni tabor se je začel z lepim sporedom. Zbrani so bili tudi oddelki slovenskih fantov, 90 po številu, v krojih ter slovenska dekleta v živopisanih narodnih nošah. Dekan Bratušek Fran je blagoslovil nov prapor prosvetnega društva, nakar je sledila služba božja z ljudskim petjem in spremljevanjem godbe. Nato je prišel slavnostni tabor z govorom profesorja Hanželiča iz Celja, ki je zlasti poudaril, da slovenska mladina na zahtevo za svojo ljubezen in žrtve do države nobenih predprav, temveč samo enakopravnost z drugimi društvi. Opoldne so telovadli vse točke sporeda izvedli zelo dobro.

njimi. Samo hlapci, ki so za gosjo vrsto konj vodili na jermenih neugnane pse, so se včasih ustavili, prisluhnili nazaj in zmajali z glavami.

Ko je bilo konec jezera in se je pričel gozd, so stopili jezdecji iz sedel. Dva hlapca sta prevzela pse, katerim so prevezali gobce z usnjenimi sponami, da bi ne mogli lajati, oba druga sta ostala za stražo pri skopčanih konjih na jezerskem obrežju, in gospod Vace se je začel vzpenjati s svojim spremstvom po zaraslem pobočju.

Gorski gozd je bil nenavadno razživljen; ptiči so se spreletavali po vseh vejah in pogosto se je prikazala plaho bežeča srnjad; toda divjadi niso plašili iz njenega miru navkreber stopajoči možje, prihajala je od zgoraj in hitela proti dolini. Tudi gozd sam je bil tako spremenjen, da je gospod Vace menil: »Tu so nalihi hudo pustošili!« Macesni in smreke so z razrahljanimi koreninami stali poševno na vse strani, skale so bile povsod razbrzdale zemljo; po mahastih tleh so se videle dolge rege, gnijoči štori so bili premaknjeni s svojih prostorov, posamezni kamni istisnjeni iz zemlje kakor kočice iz sadja, včasih je pod mahom rahlo zaječalo in zaškrtalo, kakor bi zlagoma popuščale prenapete korenine, in zoprn duh kakor od okužene vode je silil iz vseh vrtni.

»Še neka dni takšnega dežja ko včeraj, pa se bo ta krpa gozda posmuknila navzdol!« Več ni sklepel gospod Vace iz znamenj, ki jih je opazoval okoli sebe. Še manj so bila mar njegovim sinovom. Kadar se je komu izmed njih vdrla mahasta odeja pod nogami, da se je pogreznil do kolen, so se drugi zasmijali in poskakali stran. Ko je bilo konec gozda in so prišli na zasnežene rebri, se je visoko nad njimi rahlo zakotalilo nekaj kamenja. Na belem grebenu se je prikazal trop gamsov.

marveč jih veter nosi po zraku, kjer plavajo. Tudi večje kapljice se le težko delajo. Če ima kaplja premera 5 milimetrov ali še več, se navadno zgodi, da jo veter razprši v delce, ki se potem spet združijo z delci drugih kapljic v nove kaplje. Velike deževne kaplje, ki imajo 7 do 8 milimetrov v premeru, opazujejo navadno pri tropičnih nalihih.

Cloveške lebanje in kosti krasijo kriptu (grobnice) cisterjanske cerkve v Sedlicah na Češkem. To so kosti padlih vojakov, ko je 1. 1422 husitski general Žižka premagal čete kralja Sigismunda.

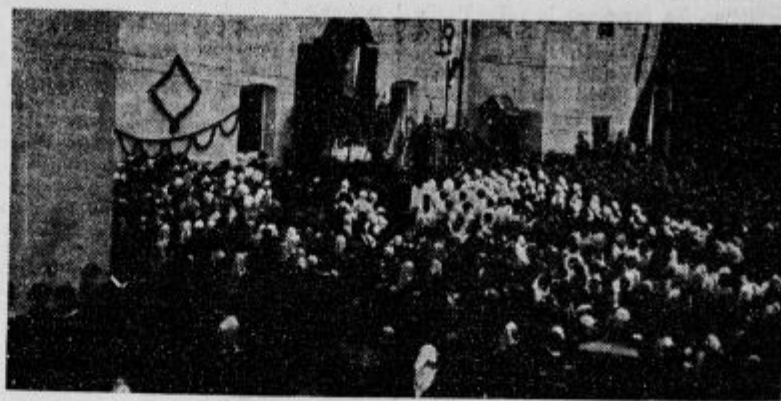
Vihar odnesel stare vojne ladje. Za tretjico je letos tak strašen vihar pridivil nad Anglijo. Vihar je divjal z naglico 80 milj na uro. Med drugimi ladjami, ki jih je vihar zajel, je bil tudi stari torpedni rušilec »Walrus«, ki ga je druga ladja vlekla v neko severno pristanišče, da bi ga tamkaj razorožili in razdrli za staro železo. Na rušilec, ki je bil privezan za dolgo železno vrvo na ono ladjo, je bilo pet moč posadke. Naenkrat pa se je zaradi

Tabor v Vodicaх

Ta tabor je bil v mogočni verigi dosedanjih letošnjih mladinskih prireditev gotovo med najmogočnejšimi, zakaj ta dan je prišlo in se pripeljalo v Vodice čez 7000 ljudi. V soboto zvečer so goreli okrog in okrog kresovi, že prej so se Vodice slovesno odele z mlaji in zastavami. Krasen je bil sprevod skozi vas. 30 konjenikov v narodnih nošah, 15 vozov drugih narodnih noš, v treh oddelkih 200 krojev — članov, dekliških krojev okrog 150, 200 članov brez krojev, cela dolga vrsta deklet v belih krilih in temnih bluzah, nad 200 mladcev in cela skupina kolesarjev. Po službi božji in prisrčnem nagovoru trnovskega župnika Cegnarja je bilo slavnostno zborovanje. Profesor Bitenc je poudarjal važnost katoliške vzgoje v organizaciji. Navzoča sta bila tudi ban dr. Natlačen in predsednik Prosветne zveze vseuč. prof. dr. Lukman. Pri popoldanskem telovadnem nastopu smo opazili veliko vnemo za mednarodno prireditev v Ljubljani.

Tabor v Starem trgu

Nad 3500 Slovencev in Slovenk se je navduševalo za katoliška in slovenska načela na binkoštno nedeljo v Starem trgu pri Ložu ob blagoslovitvi nove zastave Prosv. društva. V sprevodu je korakalo 477 krojev obeh spolov. Bili so navzoči skoraj vsi župani logaškega okraja in tisoči vrlih Notranjcev. Po službi božji je urednik M. Javornik jasno orisal načela naše mladinske organizacije, izž. Sodja pa je poudaril zgodovinske in natečne vzvišene vrednote, ki jih je nakopičilo deset in desetletno delo pri vzgoji slovenske mladine. Izorno je uspel popoldanski telovadni nastop, pri katerem se je pokazala tudi mednarodna vrsta naših telovadcev z vodite-

Tabor v Starem trgu pri Ložu.

ljem Kermavnerjem na čelu. Skratka: Notranjska je doživela enega svojih najlepših dni.

Tabor v Trbovljah

Taboroma v Stični in Poljanah nad Škofjo Loko, ki sta 29. maja v vsakem oziru krasno uspela, je sledilo na binkoštne praznike več ljudskih zborov kot priprava za veliko mednarodno prireditev v Ljubljani, od katere nas loči komaj nekaj tednov. Naj slede kratka poročila.

Okrog 4000 ljudi se je zbralo na binkoštno nedeljo na zboru slovenskih fantov in deklet v Trbovljah. Urednik Fr. Terseglav je s svojim krasnim govorom množico navdušil do kraja. Pri izvrstno uspelem popoldanskem nastopu telovadcev sta imela primeren nagovor dr. Basaj in prof. Bitenc.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih najboljši dnevnik »SLOVENE«!

Iz raznih krajev

Islet na Turjak. V nedeljo 26. junija bodo prijatelji naravnih krasot pohiteli na goro sv. Ahačja pri Turjaku, kjer je ta dan cerkveno žegnaje. Z gore je prelep razgled na vse strani. Za časa turških napadov je bil sv. Ahač važna postojanka. Tu je zagorel ob nevarnosti kres, ki je bil opozorilo za ljubljansko okolico. Turjaški grofje so tu s pomočjo tlačanov zgradili cerkvico, posvečeno sv. vojščaku Ahačju v spomin na slavno bitko pri Sisku. Cerkev ima polno znamenitosti. Mimogrede si lahko ogledamo tudi starodavni grad Turjak, s katerim je zvezan dober del naše zgodovine.

Jelica pri Ljubljani. Potom nove davčne obveznosti so sedaj urejeni službeni prejemki našega cerkvenega pevovodje. Take stvari povzročajo seveda med ljudstvom vedno polno razgovorov. Prav je, da se uredi stvari, ki morajo biti v redu! Vsak delavec je vreden svojega plačila! Prepričani pa smo tudi, da se bo g. pevovodja sedaj s podvojeno vnemo lotil dela za povzdigo cerkvenega petja in da bo rad prikočil tudi društvenemu zboru na pomoč.

Debrepolje. V nedeljo 22. maja je bila otvoritev ljudskega kopališča v Zdravstvenem domu v Ponikvah, ki ga je ustanovil naš župnik g. Merkun. Kopališče je namenjeno tudi ljudstvu vse

valikega sunka strgala vrv in viharno morje je sedaj odgnalo ladjo z ljudmi vred. Nazadnje je vihar torpedovko treščil v skale pri Scarboroughu. Ladja je naseljena na skalovje. Sedaj hito na pomoč druge ladje, da bi rešile ljudi, ki so na nevarnem rušileu.

Šola z everno žoljarje-ma. V severnoameriški državi Kansas je izšla postava, ki določa, da mora v vsaki novi naselbini biti zgrajena nova šola, kakor hitro je na šoli več kot 30 otrok. Zgodilo pa se je, da je imela neka šola takoj potem, ko je bila nova postava uveljavljena, 82 žoljarjev. Takoj so morali zgraditi novo šolo, v katero hodita sedaj samo 2 šolarja. Šola za 2 učenca je pa menda celo za Ameriko draga zadeva.

Srečen zakon. »No, kako se počutiš v zakonu?« — »Izborni! Od dne do dne postajam mlajši. Kakor v svojih otroških letih kadim sedaj zopet skrivaj.«

Na Ruskem je neki živnozdravnik začel dodati in gojiti posebne vrste pec, namreč take, ki ne lajajo.

Crno so se odražale zale postave živali od belega snega, ko so prihajale čez greben. Nekaj časa so stali gamsi negibno in obračali oči proti višjim stenam kralja Ledenika. Potem so iznenada v zgoščeni tropi prhnili v beg proti dolini. Kakor črnorjava kepa zemlje, ki drči navzdol, je pridrvel trop po strmi zasneženi rebri. Psi, ki so uzrli divjad, so vlekli za jermena in cmevkali pod usnjem, ki jim je stiskalo gobce. Sredi pobočja so se gamsi na svojem begu ustavili in motrili četo ljudi pod seboj. Toda le nekaj hipov so mirovali, na to so se spustili zopet, ne da bi spremenili smer, v svoj divji beg, in leteč premo v dolino, so šinili blizu Vacemana in njegovih ljudi mimo, kakor bi se ne bali ljudi in psov, temveč bi jih prešinjal neki drugi strah. Gospod Vace je gledal za izginjajočim tropom in zmajal z glavo. »Tega ne razume...«

Henink se je zasmel. »Za Ledenikom taborijo ljudje in neti jo ogenj v Pusti koči in ti ne razumeš, zakaj beže gamsi? Potrpi malo: kakor ti plaše gamse, tako ti preženo s tvojega prepovedanega sveta tudi še jeleni!«

»Prej jim razbijem butice!« je vzrojil gospod Vace, ki mu je bila jelenjad nad vse.

»Otloha vidim!« je posegel v besede Rimiger. »Tam zgoraj čepi in oprezuje čez sleme proti Pusti koči!«

»K njemu! Vzpenjaje se je zasadil gospod Vace konico svoje kljukače v kamnito ploskev; počila je in drobci so se razleteli, kakor bi bil čarovnik spremenil trdi kamen v krhko steklo. To sta opazila hlapca, ki sta vodila za oskrbnikom cmevkajoče pse. Eden je sunil s obutvijo kepo razpočenega kamna in tedaj mu je zaglalo drobce do prsi in v lice. »Čuj, ti,« je zaklical

svojemu tovarišu. »poglej, kako čuden noroglav kamen! Hotel je seči na tla, toda psi so ga potegnili naprej. Pod prostorom, s katerega je stopil hlapec, je rahlo zaškr-talo. Iz tal so se počasi dvignili kosi zdrobljenega kamena, zemlja je regnila, zlagoma zazijala in črn kup prsti se je nagomilil ko vlažno testo na sneg.

Gospod Vace in njegovi sinovi so se vzpenjali više in više. Čudili so se, da je bil Otloh, ki jih je moral pač že davno zapaziti, tako miren in tih. »Imeti mora res vročo kri,« je menil Zindel, »sicer bi se pač gibal v snegu in otepal z rokami.«

»Koče ne mara spustiti iz oči,« je dejal Rimiger.

Henink se je zasmel. »Zdaj nam ne uidejo več! Le pogledjte: dim se kadi iz globeli čez sleme, kosilo si kuhajo.«

»Zasolil jim bom pičo!« je signil gospod Vace, kateremu je že pohajala sapa. In oprt za kratek počitek na kljukačo, se je zagledal v redke, sinjkaste oblačke, ki so se za belim grebenom sukljali v čisti, prosojni zrak.

Zadaj za slemenom, na katerem je tako tiho in negibno stražil Otloh, je padal in se širil kamniti svet v prostrano drago. Bil je dober pašni svet, ki ga je pokrival zdaj debeli sneg; zakaj prej, ko gospod Vace še ni bil zaprl pobočij kralja Ledenika s svojo prepovedjo, da bi zagotovil svoji jelenjadi mir in bogato pašo, je slovela ta gorska draga kot najboljša planina v vsem Gadenu in Melinjem logu. Iz tistega časa je bila tudi koča, ki je stala sredi kotlaste doline.

Naročajte Slovenski dom!

dobrepoljske doline. Na razpolago je večje število prav ličnih kabin s banjami in prhami. Prha stane 2 din, banja pa 5 din. Odprto bo vsako soboto in sredo popoldne. — Notranji ministar g. dr. Anton Korošec je ušlišal prošnjo posestnika g. Noseta iz Strug in bil njegovemu desetemu otroku kretni boler. Pri kratu ga je zastopal naš delavni župan g. Strnad Jože. Ob rojstvu njegovega desetega otroka g. Nosetu tudi mi prav iskreno čestitamo.

Javorje nad Skofje Loke. Dne 29. in 30. maja smo imeli pri nas izredno slavo. Cerkevni pevski zbor se je poslavljaj kar od treh svojih članov, ki so stopili v zakonski stan. Nevesta Marijanica Kos je ostala v domači vasi. Nevesta Rozinka Maček in ženin Ignacij Jelovčan sta pa odšla na svoje novo posestvo v Javor pod Ljubljano. Prav posebno se zahvaljujemo nevesti Rozinki za njeno dvanajsetletno, vestno in pokroviteljsko sodelovanje na cerkvenem kotu. Vsem trem želimo obilo sreče in blagoslova v novem stanu. Vsemogočni naj jim bo bogat plačnik za vse, kar so storili v Njegovo čast.

Zg. Duplje pri Križah. V nedeljo 29. maja smo pokopali 69 letno posestnico Marije Rozmanovo, ki je umrla po več kot dveletnem bolehanju, dobro kripavljena za odhod v večnost. Pokojnica je bila še dalj časa vdova, vendar je kljub bolezni dobro gospodarila na svojem posestvu in bila svojim številnim otrokom vzorna katoliška mati. Pokojnica je bila tudi zvesta naročnica katoliških časopisov, s posebno ljubeznijo se je oklepala Domoljuba, katerega naročnica je bila, odkar ta list izbaja, priporočala ga je tudi svojim otrokom in vsem znancem, kot dobrega svetlovalca in prijatelja. Njen pogreb je pokazal, kako je bila Rozmanova mali spoštovana. Njena smrt je posebno težak udarec za otroke! Naj v miru počiva! Željujčim naše odkrito sožalje!

Heti pri Liti. Naša župna cerkev obhaja letos 250 letnico posvečenja. Jubilaritnji so posamezni stanovi poklonili lepe darove. Može so preskrbeli cerkvi nove zvonove, ki so zadnjo nedeljo v maju lepo uprano zapeli. Zene so dale cerkvi od zunaj novo obleko. G. župnik je dal na svoje stroške preplekati atreho na zvoniku. Fantje so na binkoštno nedeljo poklonili cerkvi lep ciborij, dekleta pa novo mašno knjigo. Tudi otroci so kupili za jubilejni dar svetilko, ki bo epemljala Jezusa, ko bo prišel nas krepčat na zadnjo uro. Pod ektrbno roko našega g. župnika je postala naša cerkev jubilaritnja res kakor nevesta. — Naši fantje so ustanovili fantovski odsek, za katerega se živo

zanimajo. Tudi dekleta bi lahko osnovala krožek, saj jih je dovolj. Saj ima ta organizacija tako lepa načela, da je škoda vsakega odlašanja. Nekaterim ljudem gibanje katoliške mladine ni všeč. Na vse načine so trudili, da bi mladino odtrgali od katoliških organizacij. Če ne bo v tem pogledu reda, bomo prišli prihodnjim z imeni na dan in navedli dokaze, kar prizadetim, z našim denarjem plačanim ljudem, ne bo prav hodilo.

da varujeta svoj zaklad, sta se sklanjali nad njim zastavi kongregacije in prosvetnega društva. Od blizu in daleč je ljudstvo prihitelo k pogrebu. Pevci so mu zapeli v slovo ganljive žalostinke. Spreveda, kakršen je rajnega Jožeta spremiljal do groba, ne pomnimo že dolga desetletja. Bog naj mu bo bogat plačnik. Željujčim domačim naše iskreno sožalje!

Šmartne pri Kranju. Na binkoštno nedeljo popoldne je bila v Kranju lepa verska manifestacija mož in fantov iz kranjske dekanije. Po cerkveni molitvi mož in fantov je bila krasna pridiga škofskega kancelerja g. J. Jagodica, ki je poveljeval preporoditelja kardinala Missije in ga opisal kot vzornega škofa v cerkvi, očeta ljudstvu in prijatelja duhovnikom. Po govoru so bile slovesne pete litanije. Iz cerkve se je nato razvil lep in dolg spreved mož in fantov, ki so napolnili ves trg od cerkve do hotela »Stara postca. Spreved je vodil stolni prošt g. Ignacij Nadrah. Vsa slovesnost se je zaključila v cerkvi z blagoslovom in s pesmimi »Povsod Bogac in »Mogočno se dvigne.

Reče pri Skofji Loki. Zadnjega majnika zvečer so fantje udarili na zvonove in naznanili vsaj župniji, da 1. junija mine 30 let, odkar je prišel

med nas duhovni svetnik g. Janez Meršič. Povsod so mu zapeli podobno in vsa zunanja slavnost je bila s tem odpravljena. Tiha in skromna je bila, kakor je tih in skromen gospod sam. G. župnik je maha že v 70. leto, pa je še vedno mlad in neugnan, kadar se gre za verski ali prosvetni napredek v župniji. Tako sedimo mi, sam pa pravi, da peša in hoče v pokoj. Nešteto stvari je izvršil, od kar biva med nami. Želimo le, da bi še ostal med nami, ker smo najbolj njega navajeni, on pa nas. Za njegovo 30 letno nesebično delo mu vsa fara iz srca čestita in moli, da bi ga nam Bog ohranil do skrajnih mej življenja.

Sv. Primož nad Kamnikom. Romarski shod bo letos v nedeljo, dne 12. junija, na praznik sv. Trojice. V soboto zvečer ob pol 8 bo pridiga in pete litanije, potem tudi prilika za spoved, v nedeljo bo prva sv. maša ob 6, druga pa ob 10. Obkrat bo tudi darovanje za cerkvene potrebe. Romarji! Pridite v obilnem številu počastiti sv. Primoža!

Male dole pri Vojniku. Vsemogočni je nenadno poklical v večnost Pavšer Magdaleno p. d. Slatinskovo teto, posestnico v Malih dolih. Pokojna je bila dolga leta vdova in je dobro gospodarila, dala v težkih razmerah. Vse svoje življenje je kot katoliška žena in mati z izredno pridnostjo opravljal svoje dolžnosti. Dočkala je 77 let, a zadržala je mnogo trpljenja. Gospod naj ji bo bogat plačnik. Mi vsi pa prosimo za večni mir njene duše.

Leskovec pri Krškem. Naša mladina kar tekmuje med seboj, kdo bo prodal največ srečk za tombolo, ki bo 19. junija. Prijatelji in znanci »Domoljuba«, ne zamudite lepe prilike. Srečke so samo po 2 din, in če vam bo sreča naklonjena, boste zadeli: kolo, moško ali žensko, prašiča, obleko, moško ali žensko, vrečo moške, brzočepalnik, sadni obrabljen in razen tega še preko 300 drugih lepih dobrotov čaka na vas. Vsaka izmed srečk utegne biti ključ do sreče! V primeru prav slabe vremena bo tombola namesto 19. junija, naslednjo nedeljo. — Kdor želi v Ljubljano na mlad. tabor, naj pohiti s prijavo, da bo deležen ugodnosti vojnje. Opozorjamo zlasti vse moške in fante na to gotovo zgodovinsko prireditve naše katoliške mladine. Taborno knjižico dobi vsak v kaplaniji.

Galicija pri Celju. Dne 1. maja sta se poročila na Brezjah Martin Križan, posestnik iz Galicije, z Marijo Brecl iz St. Jungerte. Vrlemu katoliškemu paru želimo v novem stanu mnogo sreče in božjega blagoslova! — Dne 14. maja smo imeli

Dr. Fr. Trdan:

Spomini na Ameriko

Brockwajčani se svojega slovenskega pokolenja živo zavedajo. Starejši še prav dobro obvladajo slovensko govorico s pristnim kranjskogorskim naglasom in izgovarjavo, mlajšim se pa tudi na kmetih že pozna vpliv angleške šole. »Prej bo izumrla gorenjščina doma na Gorenjskem kakor pri nas v Brockwaju,« mi je zatrjeval ob slovesu Frank Omana, brat g. kanonika Omara. Stari slovenski običaji, šege in navade so jim svete. Starejše ženske še vedno nosijo starokranjsko ruto doma, na polju in v cerkvi. V prijateljski družbi obujajo spomine na slovensko zemljo, dasi jo večina pozna le iz pripovedovanja starih pionirjev. Najdražja pa jim je slovenska pesem. Domača slovenska popevka jih znova pomladi in jim osveži spomine na dom njihovih očetov.

Družinsko življenje je zdravo in krepko. Svetopisemsko načelo, da je obilica otrok viden blagoslov božji, je povsod v cvetju. Križ v kotu, svete podobe na stenah in kipi svetnikov izpričujejo, da je v njihovih hišah živa vera doma. O njihovih očetih je pisal g. kanonik Oman: »Niso bili janci ti pionirji. V marsičem so bili trdi kot prave gorenjske grče. Toda eno se jim mora priznati, bili so vsi do zadnjega praktični katoličani, katerih ni ustavila nobena burja in nobeni zameti od nedeljske službe božje. Kadar ni bilo duhovnika, so se zbrali v cerkvi prav tako vestno v nedeljo zjutraj k rožnemu vencu kakor sicer k maši. Ob takih prilikah je navadno vodil rožni venci in prebral evangelij Janez Poglajni, ki je bil že v domovini za mežnarja in je tudi tukaj prostovoljno in brezplačno nadaljeval in vršil svojo službo.«

To lepo izpričevalo velja tudi za njihove potomce. Božjih in cerkvenih zapovedi se vestno drže. Župna cerkev sv. Stefana je ob nedeljah

zjutraj in ob desetih polna vernikov. Tudi ob delavnikih radi prihajajo k službi božji in pristopajo v lepem številu tudi k obhajalni mizi. Posebno ljuba jim je kapelica s podobo naše brezjanske Marije Pomagaj. Steherno jutro poklekne ta ali oni pred ljubko Marijino podobo in ji pokloni cvetja v dar. In še ene lepe navade ne smem prezreti. Ko ob nedeljah zapuste cerkev, pohite na ondoto pokopališče, kjer na grobovih svojcev pomolijo za dušni pokoj rajnikov. Nedavno mi je poročal g. kanonik Oman: »Jaz imam pri Sr. Stefanu v Minnesoti že kupljeno zemljo poleg očeta in matere. Če me smrt ne prehit, si bom postavil še nagrobni kamen. Želim si na domače pokopališče, ker bo ob nedeljah ta ali oni tudi zame zmolil kak očenaš.« Pokopališče, ki je najstarejše slovensko pokopališče v Ameriki, je skrbno negovano in z drobnim peskom posuto. Znamenit je zlasti nagrobnik škofa Jakoba Trobca, našega polhograjskega rojaka, ki živi zaradi svoje apostolske gorečnosti še danes med ondotoimi katoličani in drugoverci v najlepšem spominu.

Tretji dan zjutraj smo se poslovili od gostoljubnega župnika in prijazne »hoste« in se odpeljali še dalje proti severu na Hibbing, Chisholm in Eveleth. Po starem turistovskem pravilu, da sta za potovanje dva premalo, trije pa ravno prav, je g. kanonik povabil na pot še svojega nečaka Matverža Blenkuš, ki bo letos na praznik sv. Rešnjega Telca pri Sr. Stefanu pel novo mašo. Okusno brašno, ki ga je skrivaj vtihtapila v avto postrežljiva mati g. bogoslovca, ga. Marija Blenkuš, je opoldne ugodno rešila naše želodčno vprašanje, dvajset galon gazolina pa je dajalo pogum avtomobilu. Vozili smo se namreč, izvzemši kratek piknik, ves dan tja do petih popoldne.

Ob jezeru Mille smo zadeli na prve indijanske naselbine, sestojede iz nizkih, bornih koč ali pa tudi troglatah šotorov, vigrvan imenovanih. Za streho služijo veje in živalske kože,

za stene preprosti drevesni koli. Pred kočo stoji iz dveh, treh kamnov sestavljeno ognjišče, okrog njega pa iz gline izdelani lonci, ki nadomeščajo skledo, škarf in korec. Babreni količki pomenijo v indijanskem šotoru že bogastvo.

Indijanci so rdečkaste polti, črno zimnast las in srednje, prej šibke kot krepke postave. Ženske, podobne našim cigankam, opravljajo domača dela in izdelujejo iz rastlinskih vlaken, lubja in bičevja razne igrače in drobniarije. Moški so večinoma z doma na lovu v gozdu ali na jezeru. Po združitvi in politični ureditvi Amerike jim je država nakazala tako zvane rezervacije — ograjene prostore, v katerih se svobodno in nemoteno gibljejo. Vendar pa zapuščajo z dovoljenjem vlade v poletnem času te tesne kletke in se pomaknejo bolj proti jugu. Danes niso več nevarni, z belokožci žive v miru in jim ponujajo svoje domače izdelke. Tudi jaz sem nameraval nazaj grede kupiti nekaj indijanskih rezbarij in vezenin, toda ostalo je samo pri nameri, pot nas je namreč peljala v drugo smer, kjer ni bilo indijanskih naselbin. Dobili pa sem vendar od prijatelja dve indijanski puščici, umetno izrezani: ena je iz kreslinnega kamna, druga pa iz roževine.

Pol štirih je bila ura, ko smo dospeli na Hibbing, lično rudarsko mesto s 15 tisoč prebivalci, med katerimi je tudi nekaj Slovencev. Na »poročih« so sedeli delavci, ki so se pravkar vrnili z dela: eni so prebrali dnevne novice, drugi pa so žulili običajne ameriške virve in se prijateljsko razgovarjali. V parku so otroci bili baseball, okrog pa so stali ali sedeli starejši in z vidnim zanimanjem sledili živahni tekmi. Tu pa tam se je oglašal radio ali harmonika. V tem železnem okrožju Minnesote, kakor navadno nazivljajo te kraje, pošiljajo po radio postaji s Hibbinga in Virginije že tretje leto našo milo dobečo slovensko pesem, ki ne ugaja samo našim rojakom, ampak tudi vsem ondotoim drugorodcem. V pevskih točkah se odliku-

Oh, saj ni nič hudega

Pripoveduje se, da so naši sosedje Hrvati leta 1848 na Dunaju precej samovoljno gospodarili. Neki polk da je izropal celo trgovino. Lastnik trgovine se je pritožil pri polkovnem poveljniku. Poveljnik je prišel narejeno škodo pregledati. Ko je vso reč pregledal, se je pa kar na kratko izjavil: »Pa gospod, moji ljudje tega niso naredili!« Trgovci trdi svoje: »Pa so naredili! Vaši ljudje so me izropali.« Poveljnik ostane pri svoji trditvi. V dokaz in podkrepljenje svoje trditve izjavi nazadnje še tole: »Če bi bili moji ljudje tole naredili, bi bili tudi žeblje iz sten poruvali.«

Pa nam ni treba tako daleč nazaj segati. Tudi iz novejših dni so znani podobni primeri. Ob času svetovne vojne so bili nekeje v kamniškem okraju nastanjeni avstrijski vojaki. Seveda jim je bilo naročeno, naj proti civilnemu prebivalstvu ne nastopajo nasilno. Naročeno. Kako se je pa to naročilo izvrševalo? Tudi z orožjem v roki so vojaki izsiljevali od prebivalstva že itak pitle potreščine za živež. Neka žena se je zaradi takega nasilja pritožila pri domačem župniku, ta pa pri poveljniku. Potem pa je šla vsa ta reč svojo uradno pot. Preiskava, zaizševanja in nazadnje razsodba. vse je vodilo vojaštvo, ki našega jezika ni razumelo. Dotična žena je povedala vse natančno, kakor se je ta reč zgodila. Vojaki so pa po svoje naredili zapisnike, vse lepo zatajili in dotični, sedaj že pokojni župnik je dobil v roke prepis razsodbe, kjer se je bralo: »Vse se je vršilo popolnoma v redu in pravilno. Naj torej gospod župnik ve, da nastopa avstrijski vojak vedno dostojno in pravilno in naj si v prihodnje dobro premisli, preden bo izrekel kako obdolžitev zoper avstrijskega vojaka.«

Morebiti se še spominjate neke države, v kateri je bilo rečeno, da so vsi pripadniki ene stranke dobri, boljši in najboljši državljan, kar se pa o nasprotnikih ne da trditi. Če so torej ti državljan prve vrste naredili kaj obsodbe in graje vrednega, je bilo to vse dobro in lepo. Če je isto reč naredil nasprotnik, je bilo pa vse obsodbe in graje vredno.

Zakaj sem vam tole napisal?

V povedanih primerih imate najlepši opit tega, kaj se pravi ljudem potuho dajati, ali če hočete imeti povedano s katekizmovno besedo, kaj se pravi k grehu molčati, drugih greh zagovarjati, ali celo drugih greh hvaliti.

Tole je napaka, ki se med vzgojitelji velikokrat ponavlja v veliko škodo vsega človeštva, zlasti pa bližnje okolice.

Slabosti je treba odpravljati, pa naj se pokažejo kjerkoli se hočejo.

Nekateri starši so tako slepo zaverovani v svoje domače, da nočejo videti ničesar, kar bi bilo treba izpuliti in izriniti. Vedno imajo pripravljen zagovor: »Naši tega že niso naredili, drugi tako delajo in ravna, sedaj bi pa radi še naše počrnilo...« Vedno torej vala krivdo na druge. Drugod je vse umazano, vse napačno, vse narobe, drugod je vse polno slabega in gnilega, samo njihovi miljenčki so sami angeli, so samo čisto zlato, sama nedolžnost in nepopačenost! Tako dela in ravna tista že večkrat grajana slepa ljubezen, ki drugod vidi vsako smet, pezdilo v očesu svojega brata, po svetopisemsko povedano, bruna v lastnem očesu pa ne vidi.

Marsikje nosi ta potuha še drugačno ime. Pristranost pravijo. Enemu članu otroškega zbora v domači hiši je vse dovoljeno. Kar na-

redi, se mu smejejo, mu sproti odpustajo, gorje pa, če bi isto napravil kdo drug! Takrat bi bili pa vsi križi doli. Gorje hišam in družinam, kjer nastopajo takile miljenčki in poglajenčki! Marsikje spremlja potuho nerodnost. Ali pa tudi zanikrnost in lenoba. Vzgojitelji ne znajo ali pa nočejo začeti z ozdravljenjem napak. Čakajo. Sedaj je še prezgodaj. Otrok še nič ne ve, nič ne razume. Naj se otrok sam zave, sam spozna svojo napako in sam jo bo najlaže odpravil.

Jo bo. Če jo bo? Če mu ne bo prešla z leti v meso in kri. Če ne bo postala njegova navada, oziroma razvada. Stara navada je pa kakor železna srajca...

Iz vsega si pa zapomnite tole zadajo besedo: Potuha je gnoj, v katerem napake najlaže rastejo in uspevajo.

Beznica

Da kraju vasi je beznica, od koder se čuje zdravica: »Hej, bratci, ne gremo še zdaj, dokler ga je v kupci kaj!«

In pivci — omamlja jih žganja, ugaša zavest in spoznanje; harmonika divje hrešči, prepiti poskuša skrb.

Pijača je grenka in peče — zaslužek po grlu jim teče, upira se žuljava dlan: »Vse delo, ves trud je zaman.«

Med vrati tam žena obstane in prosi, a mož se ne srga. V družini pomanjkanje, glad in oče na poti v propad.

»Nesrečna, nesrečna beznica!« vzdihuje zakonaka družica. V molitvi posili jo jok: »Vsaj Ti se usmili otrok!«

Limbarski.

V nedeljo pa v Žužemberk!

Kako bomo šli, ko pa niti ne vemo, kje je — bo rekel marsikdo. Kar v nedeljo jutraj sedite na dolenskega turista ali pa na redni jutranji vlak in vzemite nedeljsko karto do Sčmene. Tam bo čakal avtobus, ki vas bo v plitvi urici pripeljal naravnost na žužemberški glavni trg. Za vožnja sama ob dolini reke Krke je nekaj tako lepega, da se boš v te kraje še in še povrnil. Ta dan pa bo v Žužemberku tudi parada, kakršnih je bilo malo dolejš. Žužemberški gasilci bodo slovesno praznovali 50 letnico ustanovitve. Gasilci iz velikega dela Dolenjske se bodo ta dan zbrali v starodavnem Žužemberku. Ob 10 bo v dekanjski cerkvi sv. maša. Ob 11 bo na trgu slovesen sprejem g. bana Marka Natlačenca, ki je pokrovitelj proslave. Nato bo slovesna blagoslovitev novega gasilskega doma, popolnoma pa velika ljudska veselica s lepim sporedom. Pridite torej in ogledite si enkrat tudi ta prelepi kotiček Slovenije. Kupite si tudi lepo ilustrirano knjigo »V senci žužemberškega gradu«, ki je izšla za to priliko in ki vas bo podrobno seznanila s zanimivostmi trga in okolice.

Pismo iz južne zemlje

1. junija. 1938.

Toliko lepega zvemo od doma, kako se domovina za nas zanima. Prav je torej, da se spet kaj oglasma. Najprej naj napišem to, da je sedaj prav malo ugoden položaj za tiste, ki bi v to drželo zlele priti, ker je prav težko dobiti dovoljenje in ga jaz ne morem nikomur preskrbeti. To naj velja tistim, ki se v takih zadevah name obračajo. V ostalem pa gremo naprej skozi jesen v zimo, skozi veselice in praznike.

Imeli smo birmo. Prelepa slovesnost je bila. 123 birmancev je prejelo ta zakrament iz rok tukajšnjega škofa, ki je bil naravnost očaran nad krasnim

obnašanjem naših ljudi, ki se jih je nabralo kakor jih dolejš se na nobeni verski slovesnosti nisem videl skupaj.

Majnik smo pa slavili skupno z evharistično slovesnostjo tako, da smo 29. maja poročali v Lurdu, kjer smo v dolgi procesiji ponesli lurško Marijo in Jezusa v Hostijo, med slovenskim prepevanjem. Bila je to pa prva evharistična slovenska procesija v Juž. Ameriki.

Imeli smo zmešnjave zaradi naše šole, ki so nam jo zaprli. Sedaj je pa spet rešena. Ponašamo se pa z novo pomembno pridobitvijo: jugoslovansko radio-uro, katero imamo vsako nedeljo popoldne.

Mesece junija bomo imeli žegnanje na Avellani. Društva pa seveda vedno poskrbijo za kake veselice.

I. Hladnik.

Iz naših društev

Raka pri Krikem. Občni zbor naše hranilnice je nakazal znatno vsoto fantovskemu odseku za nabavo novih krojev. Za mladinski tabor v Ljubljani se pripravljamo s vso vnamo. Priglasitve je že precej udeležencev. — Naši ljudje se upravičeno pritožujejo nad drznostjo motornih vozačev. So bele vrane oni, ki dajejo pravilno znake s hupo. Najraje kar izza ovinka nenadoma pridre pred vas. Če ni to kaka prav stara škatalca se še ropot ne sliši. Pa amo mnenja, da tudi za deželo veljajo vojni predpisi.

Dolsko. V nedeljo, 12. junija popoldne ob 3 bo pri Sv. Heleni pred cerkvijo blagoslovitev društvenega prapora naše Mladinske kmečke zveze. Kmečka družina je vrelce vse narodove duhovne in telesne moči! Prijatelji našega narodnega stebra prijazno povabljeni na ta dan k Sv. Heleni. Bratski mladinski odseki naše Kmečke zveze in drugih naših društev s prapori iz bližnje in daljnje okolice na dan, na plan, saj gre za naš prelepi kmečki stan! Krajevne organizacije naše Kmečke zveze naprej s lepim vzgledom za svojo nadebudno poštrenovalno kmečko mladino. Bog živi! — Preteklo nedeljo popoldne je priredil naš fantovski odsek svoj drugi javni nastop. Izkazali so se fantje kot prvovredni telovadci — disciplinirani in močisti — v težkih in elegantno izvajanih točkah bodli na orodju ali v prostih vajah. — V lepih govorih so mladino navduševali gg. kol. upr. Iglj, Majdiš in M. Bergant. Udeležba je bila zelo velika.

Trebnje. Naši gasilci so čutili potrebo po novem, večjem gasilskem domu, zaradi tega so starega prodali. Po uspešni nabirali akciji in s izkupičkom za stari dom, so si že toliko pomagali, da bodo v kratkem začeli s zidanjem novega. Pomagajmo jim! — V nedeljo, 12. junija priredi barmovina v Trebnjem tujsko prometni tečaj, ki naj pokaže kako, zakaj in v kakšni smeri naj se tujski promet v lepi trebanjski fari razvija. Na programu je več predavanj, poživljali jih bodo filmi. Zanimajmo se za to stvar, saj je vendar v našo lastno korist. Pridite po prvi maši v prosvetni dom! — Dne 29. maja so naši šolarji v prosvetnem domu priredili roditeljsko proslavo. Bogat spored so jako lepo izpeljali. Vredno pohvale!

Predoselje. V nedeljo, 19. junija t. l. priredi Gasilska četa iz Predoselj pred Gasilskim domom v Predosljih velikr. javno tombolo. Poleg nešteto majhnih daril so sledeči bogati dobitki: šivalni stroj, 10 dvokoles, spalna oprava, vreča moke, zaboj sladkorja itd. itd. Cena tablicam 3 din, na dan prireditve 4 din. Razstava lepih dobikov bo v nedeljo, 12. junija v Gasilskem domu v Predosljih. Gasilska četa vabi, da si čimprej nabavite tablice!

St. Jernej. Ono nedeljo je imela gasilska četa v Orehoviču slovesnost. Četa si je postavila nov dom in nabavila motorno brizgalno, ki je bila 22. maja blagoslovljena. — Dne 29. maja je nova gasilska četa Stara vas-Loka imela blagoslovitev novega ličnega gasilskega doma. — 12. junija bodo slavili gasilci v Dol. Maharovu 25 letnico svojega delovanja. Za to priliko bo prirejen in dograjen potreben gasilski dom. — Na binkoštni ponedeljek je bila pri sv. Miklavžu na Gorjancih običajna služba božja, katere se je udeležilo veliko prijateljev te planinske cerkvice. Tudi v Novem Lurdu je bila ta služba božja, katere se je udeležilo obilo romarjev.

d Kroje za fantovske odseke, kompletno izdelane, kakor tudi samo suknjo in posamezne predmete nudi po ugodni ceni Stermeckl — Celje.

V vsako hišo Domoljuba!

Sprejem v škol. zavod sv. Stanislava v Št Vidu

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in pravno nepokvarjeni sinovi dobrih kršč. družin, o katerih je upati, da se bodo po končanih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu stanu. Prvi in poglavitni namen zavoda je namreč vzgoja duhovskega narajanja. Zato je vsa vzgoja usmerjena k temu namenu.

Kdor hoče biti sprejet v I. gimn. razred, mora napraviti prej sprejemni izpit ali na zavodski ali na katerikoli drugi drž. gimnaziji. Na zavodski gimnaziji bodo sprejemni izpiti dne 23. in 24. junija. Priprave se samo oni, ki so se rodili v letih 1925 do 1928, in ki nameravajo potem preiti za sprejem na zavod.

Za sprejemni izpit je treba do 20. junija poslati prijavo, koščkovo s 10 din. na ravnateljstvo škofljake klasične gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano. Prijavi se priloži: 1. izpričevalo o dovršeni študijski listi, 2. rojstni in krstni list, 3. dopisnica z astatom naslovom prošnje, da bi moglo ravnateljstvo pravčasno sporočiti, kateri dan pride dotični k izpitu.

Oni, ki bodo izpit naredili, s tem se niso sprejeti v zavod, ampak se morajo po izpitu predati vodstvu zavoda in mu oddati še posebno pismo (nekočkovo) prošnje za sprejem v zavod.

Oni učenici, ki bodo prebili sprejemni izpit na neki drž. gimnaziji, lahko prosijo za sprejem v zavod v mesecu juliju. Prošnji za sprejem priloži izpričevalo s potrditvijo o pravilnem sprejemnem izpitu ter rojstni in krstni list. Najbolje je, da prinese te listine osebno v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov k vodstvu zavoda.

Istotako lahko prošnje v mesecu juliju za sprejem v II., III. in IV. razred dijakov z drugih klasičnih gimnazij. Prinesiti morajo osebno vodstvu zavoda posebno prošnje s prilogami: zadnje šolske izpričevalo in rojstni list. V te razrede pa se sprejemajo samo dobri, nepokvarjeni dijaki z odličnimi in prav dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem pa ne povzrajali.

Letno plačilo se določi po dogovoru z ozirom na gnojne razmere dotične družine in dečkovo izpričevalo.

Vsa druga pojasnila glede obleke, knjig, šolskih potrebščin itd., se dobe ob priložnosti aglasiave v zavodu. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

DOBRO ČTIVO

k Za mesec junij — posvečen presv. Sreči Jezusovemu — priporočila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani sledeča premišljevanja in molitvenike: Premišljevanje o boljšem Sreči Jezusovemu, 31 premišljevanj spisal p. M. Holec, 16 din.; Posvečena družina (Vrtnice za leto 1938), spisal Janez Langerholz, 15 din., vez. 22 din.; Dobri Zvečar (Vrtnice za leto 1937) spisal Jožef Selgerschmied, 16 din., vez. 28 din.; Vrtnice, junjska pobožnost v čast Sreči Jezusovemu, spisal Janez Zabukovec, 15 din., vez. 22 din.; Presrečo Sreči Jezusove, kratka premišljevanja za mesec junij, spisal M. Jurhar, 14 din., vez. 21; Nevesta presv. Sreči Jezusovega — sv. Marija Marija Alacoque in češčenje božjega Sreča, spisal dr. J. Valjavec, 8 din.; Obljube Sreči Jezusovega, spisal R. Pate, 8 din. — Pri boljšem Sreči, premišljevanje za prve peike dovetih služb, molitvenik, rdeča obr. 16 din., zlata 20 din.; Presrečo Sreči Jezusove, kralj in središče vseh src, II. izdaja, molitvenik rdeča obroba 28 din.; zlata 40 din.; Kraljevanje Sreči Jezusovega v družini, govori o. Mateja Crowley-Boevaya (Nebelske rože II. sv.), 10 din., vez. 15 din.

k Borba krščanskih strokovnjakov za nov red. Brošura pod tem naslovom nam kaže, kako naj se organizirajo gospodarske in socialne razmere v tisti smrti, ki jo je pri nas začel propagirati dr. J. E. Krek in ki edina more pripeljati delavstvo do tega, da bo ankrat res nekaj pomenilo in da ne bo vedno le služilo zasebnemu ali državnemu kapitalizmu, temveč da bo v gospodarstvu enakopraven in sodočujoč šinitelj. Brošura se naroča pri izdajatelju (Valant Milan, Ulica na grad 5, Ljubljana), dobi se pa tudi v knjižarnah.

Kmetje! Izšel je koledar Kmečke zveze, vaše stanovske organizacije. Segajte po njem — znak je vaše stanovske pripadnosti!

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5.—. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali (čeje) poslov oz. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Fanta, pridnega in pom. štenega, sprejemem takoj v službo. Starost 14-17 let. Rozalija Vrhovec, Kozarje p. Dobrova pri Ljubli.

Štežljino za hišna in poljska dela sprejme gostilna Cirman, Medno p. Št. Vid nad Ljubljano.

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški tredi svoje prašiče. Zadoštuje samo 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zavitek 6 din. po pošti 12 din.; 3 zav. po pošti 24 din. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Mošiova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi laborano, obetno in zdravo domačo pičajo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 20.—, po pošti Din 25.—, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Kolesa najnovejši letošnji modeli v največji izbiri že od Din 550.— naprej. — Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta 86, (nasproti Gospodarske zveze).

Vajenca za kolarstvo obrt sprejme Frano Bokalič, Mengeš št. 87.

Hiopca za kmetaka dela sprejemem takoj. Kopač, Dravljica 6.

Kozolec dvojnik, skot. raj nov, za 20 do 25 ton sens, zelo ugodno na prodaj. — Naslov v upravi pod št. 8732.

Majhno hišo prodam za 4000 dinarjev. Ludvik Gale, Javor 21, Dobrunje pri Ljubljani.

Suho protje 2000 kg prodam. Alojz Kavčič, Vnanje gorice 88, Brezovica.

Proda se dobičkanosno pos. mesto, zasajeno v več sto vrst sadja, vinorodni kraj, redi se 3 do 4 goveje živine. Cena 85.000 din. — Mervic, Primskovo, Šmartno pri Litiji.

Za vsakogar najboljši nakup obleke, perila in vsa praktična oblačila. — Prešker, Sv. Petra c. št. 14, Ljubljana.

Nose garantirane, brusne kamne, srpe in drugo železnino kupite ugodno pri Jož. Jagodič, Celje, Gubčeva ulica 2 (poleg podružnice »Slovenec«).

1000 litrov brusevega mošta prodam. Janez Ravnikar, Jelink, Blagovica, pošta Lukovica.

Čevljarskega vajenca z deželo in pomočnika sprejme takoj Miklavž, Hrušica 1, Križ, Gorosko.

Hiša z gospodarskim poslopjem in lepim sadnim vrtom ugodno na prodaj. — Vprašati: Domžale, Savska cesta št. 22.

RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: 12 Plošče. 12.45 Vreme, poročila. 13. Cas, spored, obvestila. 13.15 Plošče. 14 Vreme, borza. 19 in 22 Cas, vreme, poročila, spored in obvestila.

Četrtek, 9. junija: 18 Radijski orkester. 18.40 Slovenska za Slovence. 19.30 Nac. ura. 19.50 Deset minut zabave. 20 Radijski orkester. 21.10 Rondo. 22.15 Radijski orkester. — Petek, 10. junija: 18.20 Koncert Radijskega orkestra. 18. Koncert Radijskega orkestra. 18.40 Kupovanje živil na trgu. 19.30 Nac. ura. 19.50 Izseljenke zanimivosti. 20 Koncert Radijskega orkestra. 20.30 Prenos jugosl. evrop. koncerta iz Beograda. 21.45 Plošče. 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 11. junija: 18 Rad. orkester. 18.40 Pogovori s poslušalci. 19.30 Nac. ura. 19.50 Pregled sporeda. 20 Zanimja politika. 20.30 Jaka Smolnaka v konkuru, vesela zvočna igra. 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 12. junija: 8 Prenos pobožnosti prvga sv. obhajila. 8.45 Versko govor. 9 Napoved, poročila. 9.15 Instrumentalni koncert. 10.30 Otroška ura. 11 Promenadni koncert vojaške godbe. 12 Koncert Radijskega orkestra. 17 Kmet ura. 17.30 Koncert. 19.30 Nac. ura. 19.50 Plošče. 20 Vesel večer. 21.15 Violinski koncert. 22.15 Prenos z velesejma. — Ponedeljek, 13. junija: 18 Radijski orkester. 18.40 Narodno blago z Gorenjskega. 19.30 Nac. ura. 19.50 Zanimivosti. 20 Radijski orkester. 20.30 Rezervirano za prenos. 22.15 Lahka glasba. — Torek, 14. junija: 11 Šolska ura. 13.20 Koncert Radijskega orkestra. 18 Zbor orglarske šole. 18.40 Efektivna borza. 19.30 Nac. ura. 19.50 Deset minut zabave. 20 Večer slovenske glasbe. 22.15 Plošče. — Sreda, 15. junija: 18 Salonski kvartet. 18.40 V letalu pod našim nebom. 19.30 Nac. ura. 19.50 Uvod v prenos. 20 Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani.

Revte. Na binkoštno nedeljo so članice dekl. krožka priredile šaljivo igrico »Prisegame«, s katero so bili gledalci prav zadovoljni. — V nedeljo gremo na prosvetni tabor v Žiri. Kot sosede smo dolžni nastopiti v takem številu, da nas ne bo aam pred drugimi! — V nedeljo, 19. junija bo v Srebotju sestanek Kmečke zveze. Stanovski tovariši, pridite! — Lepe nagrade, ki jih razpisuje »Slovenec« so tudi pri nas vzbudile zanimanje. Plačajte naročnino za »Slovenca« za 3 mesece, pa imate pravico do žrebanja, poleg tega pa boste dobili v hišo najboljši naš dnevnik.

ZA DOBRO VOLJO

Lep, nov avto se je ustavljal, in ves trud, pognat ga v tek, je bil zaman. Šoferji, ki so prišli mimo, so se trudili, da bi našli napako, a brez uspeha. Končno je nekdo privezal avto ter ga odpeljal do prvega mehanika. V petih minutah je bil avto v redu. Lastnik avta pa se je račun, ki je znašal 102 dinarja, nemalo začudil. Mehanik pa je razložil takole:

»Vijak, katerega sem nadomestil, dva dinarja, za vedeti, kje je vijak manjkal, sto dinarjev.

Kancelist je stopil v pisarno svojega predstojnika: »Gospod ravnatelj, ali se smem poslati vašega telefona. Žena mi je namreč naročila, naj vas prosim za povečanje plače, a sem pozabil za koliko.«

Balanč je poslal po zdravnika, ki je zmajeval z glavo, ko je videl pred seboj izčrpanega človeka. Predpisal mu je zato dvakrat na dan pivo. Balanč pa je bil eden onih redkih, ki ne kadijo in ne pijejo. Ko je zdravnik čez 14 dni zopet prišel in videl, da njegov bolnik ni nič boljši, ga je vprašal, če se ravna po njegovih navodilih in pije pivo.

»O, seveda, opoldne in zvečer po eno kavo in žličko,« je dejal Balanč.

d Sprejem mladeničev v Inžinjersko peš. častniške šole v starosti od 18 do 21 let. Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pismeni odgovor priložite kolek za 6 din.

Narodne noše pozori! Najcenejše in najboljše za šolake in moške narodne noše, kakor tudi vse manufakturno blago vam nudijo trgovina pri »EVONU« J. STROJANJE, LJUBLJANA. Prod. školnje št. poleg magistrata (rotovja)

Sonce je iz dneva v dan silnejše!

Zato se zahteva vsak dan več od Vaše kože. Mislite pravočasno na nujno potrebno nego kože z NIVEO! Samo NIVEA vsebuje Eucerit. — NIVEA krepi kožo in dela tudi Vašo kožo odpornejšo proti vedno močnejšim sončnim žarkom in ji da svež videz.

Ko je izletniški parnik dosegel visoko morje, je naenkrat nastal silen vihar. Kosilo je bilo ravnokar prineseno na mizo, okoli katere je sedelo vseh 26 potnikov. Ko je bila juha pospravljena, je kapitan vstal, potkal na kozarec in prišel: »Gospoda moja, upam, da bo za vas vseh 26 vožnja po morju potekla nad vse prijetno in da bo zabavna družba 24 oseb dosegla določen cilj v popolnem zdravju. Pred seboj vidim 22 smehljajočih obrazov in zagotavljam vas, da bom ves čas potovanja vas vseh 18 smatral kot nekakšno družino. Zato dovolite, da na zdravje vas vseh 14 dvignem kozarec. Samo 7 nas je tu, zato pa smo tem tesneje povezani drug z drugim. Sicer ste ostali samo še trije, a to me nič ne moti, da ne bi vzkliknil — — — natakar, pa nosite na mizo samo zame, ko ni nikogar več tu.«

Sodnik (obtožencu): »Ali imate kaj pripomniti?«

Obtoženec: »Da, čevlji, ki sem jih ukradel, so mi bili premajhni.«

»Jakob, kuharica mi je ravnokar povedala, da si bil snoči pijan ter si v takem stanju hotel po stopnicah iz kleti valiti sod. Kako to, da jaz o tem ne vem nič? Kje sem bil tedaj?«

»V sodu, gospod graščak,« je pojasnil sluga.

Potrkalo je na vrata. »Ali je gospod Smid doma?«

»Da, doma je,« odvrne žena.

»Sijajno, potem mi bo pa lahko vrnil, kar mi je dolžan.«

Žena: »Ali ste pa smešni. Če bi imel moj mož denar, mislite, da bi bil doma?«

Brivec Iliž je pravkar pojedel velik strok česna, ko je vstopil gost. Sedel je v naslonjač in brivec ga je jel mazati.

»Fej, danes ima vaša sapa silno zopern duh,« je dejal gost.

»Nemogoče, saj sem ravnokar pojedel strok česna, da zamorim vsak neprijeten duh,« se je opravičeval brivec.

**XVIII.
Ljubljanski
velesejem**
43. razstavna prireditelj

4. do 13. junija 1938.

Polovična vozna na izlozid. Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško izkaznico za 2.—.

Sejmišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavilalcev 14 držav.

Posebne razstave: »Cesta« — Francija — Pohišstvo — Avtomobili — Tekstil — Ženska domača obrt — Lepo zabavila.

10. do 12. junija: 31. državni trgovni kongres.

Hranilne knjižice,

vrednostne papirje, delnice, 3% obveznice
vnovčujem po najvišji ceni takoj v gotovini.

Kupo-prodaja nepremičnin

Kupujte srečke državne razredne loterije v moji kolekturi »VRELEC SREČE«.

Al. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14

Ko je 14 leten deček odhajal z doma, da stopi v službo kot tekač, mu je mati zabičevala: »Pa pazi, da mi ne pozabiš ter še danes vprašaš svojega gospodarja, kako bo s pokojnino.«

Prodaja večjih količin

okna pleskanih in zasteklenih, vrata v vsem okovjem in pleskanih, izlozbenih oken, travar, parketov, strošne in zidne epeke, raznih peči po zelo nizkih cenah. Ogleda se na stavbi

palače Bsta v Ljubljani

Gradbeno podjetje ing. JOSIP DEDEK, Ljubljana
Žibertova ul. 7, I. nadstropje Telefon 22-37

Učitelj: »Povej mi tekočino, ki ne zamrzne.«
Učenec: »Krop.«

140 koles prvovrstnih znamk

več šivalnih strojev Singer, Pfaff, Dürkop, Wosta, Adler ter

40 otroških vozičkov modernih športnih in globokih po neverjetno nizkih cenah naprodaj samo pri »PROMET« v Ljubljani nasproti Križanski cerkvi.

Nace: »Peter pije dalmatinca kot krava.«
Tone: »Odkdaj pa krave pijejo dalmatinca?«

Slovenski dom

JB NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6,
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše

**Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas
razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.**

»Domoljube stane 38 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise uprejemata uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inšerate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjaš. — Urednik: Jože Košček. — Za jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.